

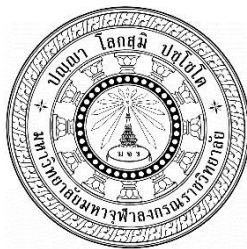
แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

THE GUIDELINES OF RELATIONSHIP BUILDING BETWEEN SCHOOL
AND COMMUNITY BASED ON BUDDHIST EDUCATIONAL ADMINISTRATION
OF SCHOOLS UNDER OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA 3 PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

นายรณกร ไข่นาค

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

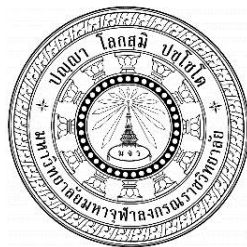
แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายรณกร ไช่นาค

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

The Guidelines of Relationship Building between School
and Community Based on Buddhist Educational Administration
of Schools under Office of Secondary Educational Service Area3
Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

Mr. Ronnakorn Kainark

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirements for the Degree of
Master of Arts
(Educational Administration)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2017

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

กรรมการ

(ดร.อำนาจ บัวศิริ)

กรรมการ

(ผศ.ดร.ประยูร แสงใส)

กรรมการ

(พระครูกิตติญาณวิสิฐ,ดร.)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.ประยูร แสงใส

ประธานกรรมการ

พระครูกิตติญาณวิสิฐ,ดร.

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นายรณกร ไช่นาค)

ชื่อวิทยานิพนธ์	: แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ผู้วิจัย	: นายรณกร ไช้เนา
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	: ผศ.ดร.ประยูร แสงใส น.ธ.เอก, ป.ธ.๔, พธ.บ.(สังคมศึกษา) M.A. (Educational Administration), Ph.D. (Educational Administration) : พระครูกิตติญาณ วิสิฐ,ดร. ป.ธ.๔, พธ.บ.(พระพุทธศาสนา), ธม.(รัฐศาสน์), พธด.(พุทธบริหารการศึกษา)
วันสำเร็จการศึกษา	: ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) เพื่อศึกษาหลักและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ ๓) เพื่อเสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน ๓๖๘ คือ ครูและผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ โดยวิธีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๔ หลักวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสรุปข้อมูลจากข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

ผลการวิจัย พบว่า

๑) สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกรายด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน และด้านการประเมินผลการทำงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

๒) ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมาก

ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

๓) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้ **ด้านการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย** คือ โรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษาและมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยยึดถืออุดมคติอันเดียวกัน **ด้านการให้บริการชุมชน** คือ โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่นและจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน **ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน** คือ ครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชน มีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน และครูนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชน **ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน** คือ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมงานกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน และมีกลุ่มชมรม มูลนิธิ และสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน **ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย** คือ โรงเรียนได้มีการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนโดยมีการรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนได้รับทราบ มีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน

Thesis Title : The Guidelines of Relationship Building between School and Community Based on Buddhist Educational Administration of Schools under Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Secondary Educational Service Area 3

Researcher : Mr. Ronnakorn Kainark

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Supervisory Committee :

- : Asst.Prof. Dr. Prayoon Saengsai Pali IV, B.A.(Social Studies), M.A. (Educational), Ph.D.(Educational)
- : Phrakhrukittiyawisit, Dr. Pali IV, B.A.(Buddhism), M.pol.Sc.(Political Science), Ph.D.(Buddhist Educational Administration)

Date of Graduation : March 18, 2018

Abstract

The objectives of this research were; 1) to study the state of relationship between school and community in schools under Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Secondary Educational Service Area 3, 2) to study principles and methods of building relationship between school and community and Buddhist administrative principles supporting relationship building, and 3) to propose a guideline of relationship building based on Buddhist educational administration between school and community in schools under Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Secondary Educational Service Area 3. The data were collected by rating scale questionnaires with reliability at 0.95 from 368 samples consisting of teachers and students' parents obtained by stratified random sampling. The data were analysed by frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results of the study found that:

1. The state of relationship between school and community in schools under Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Secondary Educational Service Area 3 classified by aspects was at the high level overall on the relationship building between school and community and network, community services, community development participation, assistance from community, and performance evaluation on community and network operation.

2. Principles and methods of relationship between school and community in schools under Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Secondary Educational Service Area 3 were at the high level overall. In details, the highest level was on the relationship building between school and community and network, followed by community services, community development participation, assistance from community, and performance evaluation on community and network operation respectively.

3. Guidelines of relationship building based on Buddhist educational administration between school and community in schools under Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Secondary Educational Service Area 3 were as follows; In the relationship building between school and community and network, schools had meetings with students' parents/guardians to inform them about the school policy and performance. School committee attended school meetings in educational plan setting, educational developing and educational management; In community services, schools provided services and facilities for communities in occasions, activities, local cultural promotion, and vocational and income promotion for students; In community development participation, teachers participated in community trainings, seminars and activity campaigns as speakers or moderators, and led students to participate the activities with local cultural performances; In assistance of community, community leaders or distinguished individuals regularly participated school activities, community scholars were invited to transfer local wisdom to students, and community clubs, foundations and associations gave assistances and scholarships to students, and In performance evaluation on community and network operation, schools evaluated their performance by reporting study performance, behaviours and health of students to students' parents/guardians, brought evaluation analysis in work performance improvement in relationship building with communities, and school committee and communities worked together in evaluation and monitor the school management.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วยผศ.ดร.ประยูร แสงใสและพระครูกิตติญาณ วิสิฐ,ดร. ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแล เอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือ ในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบไปด้วย พระมหาสมบัติ ธนปัญโญ,ดร. ดร.เกษม แสงนนท์ อาจารย์ในหลักสูตรการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดร.ชาคริส ภู่งาม ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิต นนทบุรี รศ.ดร.พนารัตน์ รัตนกสิกร อาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นายศักรินทร์ วงษ์แหยม ครูเชี่ยวชาญพิเศษหัวหน้างานการเงินและทรัพย์สิน ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องทั้ง ด้านภาษา เนื้อหาระเบียบวิธี และเครื่องมือ ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ช่วย แนะนำแก้ไข ให้สมบูรณ์และสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณท่านผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลส่งคืนผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ จนทำให้งานวิจัยเสร็จแล้วด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพระอาจารย์ทุกรูป/คน คณาจารย์ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษากุหลาบท่านที่ได้ให้ความรู้ ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการและประสบการณ์ รวมถึงให้ความเมตตาเอื้อเฟื้อ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยมาตลอด คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันจะถึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาเป็นกตเวทิตาคุณ แต่มารดา บิดา รวมทั้งบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ร่วมกันสรรค์สร้างงานวิจัยชิ้นนี้ให้แก่ผู้วิจัยจนเป็นผลสำเร็จด้วยดียิ่ง

รณกร ไข่นาค

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง		หน้า
	๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๖
	๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๖
บทที่ ๔	ผลการวิจัย	๔๘
	๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๙
	๔.๒ ผลการวิเคราะห์สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๕ ด้าน	๕๐
	๔.๓ ผลการศึกษาหลักการและวิธีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและ หลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๖
	๔.๔ ผลการเสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๖๑
	๔.๕ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๖๗
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๖๙
	๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๖๙
	๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๗๓
	๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๘๔
บรรณานุกรม		๘๕
ภาคผนวก		๙๓
ภาคผนวก ก.	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	๙๔
ภาคผนวก ข.	ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ	๑๐๐
ภาคผนวก ค.	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ของแบบสอบถาม	๑๐๓

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง		หน้า
ภาคผนวก ง.	ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ(Try out)	๑๐๕
ภาคผนวก จ.	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	๑๐๗
ภาคผนวก ฉ.	แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๑๔
ประวัติผู้วิจัย		๑๑๙

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ กรอบแนวคิดการวิจัย	๔๒
๔.๑ ค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน	๔๙
๔.๒ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$) ของสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาฯ รวม ๕ ด้าน	๕๐
๔.๓ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย	๕๑
๔.๔ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
ด้านการให้บริการชุมชน	๕๒
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	๕๓
๔.๖ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน	๕๔

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย	๕๕
๔.๘ ผลการศึกษาหลักการและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๖
๔.๙ ผลการเสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๑

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งด้านอาชีพ ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยใช้ทิศทางการจัดการศึกษาว่า โรงเรียนจะต้องไม่แยกแยะจากชุมชน การบริหารโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านมายังขาดการมีส่วนร่วมจากชุมชนและท้องถิ่น ทำให้การจัดการศึกษาไม่สัมพันธ์กับชุมชนเท่าที่ควร ถึงแม้ผู้บริหารโรงเรียนจะให้ความสำคัญกับการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แต่ในทางปฏิบัติยังทำได้น้อย ส่วนมากจะให้บริการชุมชนในด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ แต่การให้ความรู้และการนำแหล่งทรัพยากรในชุมชน ตลอดจนทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนยังทำได้ไม่มากนัก^๑

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความรู้และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะมาถึง ช่วยเตรียมบุคคลให้มีชีวิตที่ดีงาม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า ต่อประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมเพราะเป็นการศึกษาเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีคุณภาพสูงสุด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๘ “ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงินจากทางรัฐ

^๑ อุเทน จิตต์สำราญ.. การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต., (มหาวิทยาลัยทักษิณ, นครศรีธรรมราช.๒๕๔๑)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา”^๒

หลักสาราณียธรรม ได้แก่เมตตาตามโนกรรม การคิดดี เมตตาเวจีกรรม การพูดแต่สิ่งที่ดีงาม เมตตากายกรรม การทำความดีต่อกัน สาธารณโภคี การรู้จักแบ่งปันผลประโยชน์กันด้วยความ ยุติธรรม สีสสามัญญตา การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับหรือวินัยต่าง ๆ อย่างเดียวกัน ทิฏฐิสามัญญตา มีความคิดเห็นเป็นอย่างเดียวกัน คิดในสิ่งที่ตรงกัน รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของ คนอื่นอยู่เสมอ เป็นหลักธรรมที่เสริมสร้าง ความสามัคคีและความเป็นปึกแผ่นให้เกิดขึ้นในสังคมอันจะ นำมาซึ่งความสุข ความสันติ ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าทั้งหลายทั้งปวง

อย่างไรก็ตามสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาที่อยู่ในชนบท การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยในการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การละเลยไม่เห็นความสำคัญของชุมชน จึงเป็นการมองข้ามทรัพยากร ที่จะอำนวยความสะดวกต่อการ ดำเนินงานของสถานศึกษาได้ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงเป็นภารกิจที่สำคัญ จึงอาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานที่ยากและสำคัญ ยิ่งงานหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติให้สำเร็จ ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนยังไม่เข้าใจหลักการและบทบาทของโรงเรียนกับชุมชนที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร^๓

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนมาตลอดยังไม่มีข้อค้นพบ ที่ชัดเจนว่าภาพรวมของความสัมพันธ์เป็นอย่างไร มีประเด็นใดบ้างที่เป็นจุดแข็งและมีประเด็นใดบ้าง ที่เป็นจุดอ่อน สมควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาอย่างแท้จริง

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาเรื่อง แนวทางการ สร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัด

^๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียน มัธยมศึกษา ๒๕๕๒**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สืบค้น เมื่อ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐, จาก www.secondary41.go.th/doc/joodnent2/standradmuttayom52.pdf

^๓ สมยศ ยิ่งยงเมธี.. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนในเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอก เขต ๒. **วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต**, (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, กรุงเทพฯ.๒๕๕๐)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาหลักและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์

๑.๒.๓ เพื่อเสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๓ ปัญหาต้องการทราบ

๑.๓.๑ สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตด้านเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดเป็นเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา มี ๕ ด้าน ดังนี้ ๑) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ๒) การให้บริการชุมชน ๓) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ๔) การได้รับสนับสนุนจากชุมชน และ ๕) การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

๑) ตัวแปรต้น ตัวแปรต้นในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ๑) สถานภาพโดยตำแหน่ง และ ๒) ขนาดของโรงเรียน

๒) ตัวแปรตาม ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๑.๔.๓ ขอบเขตประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

๑) ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓ โรงเรียน^๔ จำนวน ๑,๑๓๘ คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๗,๔๑๓ คน

ขนาดโรงเรียน	ครู		ผู้ปกครองนักเรียน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑. ขนาดเล็ก	๒๖๐	๔๒	๔๘๔	๑๓
๒. ขนาดกลาง	๓๖๘	๕๙	๑,๖๘๔	๔๒
๓. ขนาดใหญ่	๕๑๐	๘๓	๕,๒๔๕	๑๒๙
รวม	๑,๑๓๘	๑๘๔	๗,๔๑๓	๑๘๔

๒) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้ปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan^๕ ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๖๘ คน แล้วดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาและสัดส่วนของครูและผู้ปกครองนักเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครู ๑๘๔ คน ผู้ปกครองนักเรียน ๑๘๔ คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตระยะเวลาทำการวิจัย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๐

^๔ รายชื่อโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐.จาก : <https://th.wikipedia.org/wiki>.

^๕ อังโน ลัตตาวาลย์ เพชรโรจน์ สุภมาศ อังคุโฑต และอัจฉรา ขำนิประศาสน์, สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS, ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : เจริญดีมั่นคงการพิมพ์, ๒๕๕๕), หน้า ๒๖๔.

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การบริหารหรือการดำเนินการติดต่อสื่อสาร การแจ้งข่าวการเคลื่อนไหวทางการศึกษา ความช่วยเหลือจากชุมชน การสนับสนุนกระบวนการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับสังคม การใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงิน สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์อันเกี่ยวข้องกับโรงเรียนและชุมชน เพราะทั้งการบริหารหรือดำเนินการติดต่อสื่อสารล้วนเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้งานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นโดยสะดวก เพื่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนของชุมชนอย่างแท้จริง และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เกิดความเข้าใจและร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามกรอบงานโรงเรียนกับชุมชน ๕ ด้านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย การให้บริการชุมชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การได้รับสนับสนุนจากชุมชน การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

มาตรฐานการปฏิบัติงานมัธยมศึกษาเกี่ยวกับงานสัมพันธ์ชุมชนและเครือข่าย หมายถึง มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ คู่มือประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียน เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุดเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและสนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามสภาพที่แท้จริงของโรงเรียน จำแนกเป็น

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ยังมีการให้ชุมชน ภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน มีการดำเนินการตามแผน ประเมินและติดตามผล

การให้บริการชุมชน หมายถึง โรงเรียนให้บริการชุมชนในด้านการให้บริการ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ การให้บริการด้านบุคลากรและด้านอื่นๆ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หมายถึง โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน มีการบริการข่าวสารแก่ชุมชน ให้บริการด้านวิชาการ การให้ความรู้ การจัดกิจกรรม การจัดนิทรรศการ ห้องสมุดหรือการให้ข้อมูลข่าวสาร ทางวิชาการสาขาต่างๆ โรงเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การจัดตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนโรงเรียน องค์กรนั้นยังได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชน องค์กร คือกลุ่มบุคคลที่ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือโรงเรียน เช่น ชมรม สมาคม มูลนิธิฯ และยังได้รับความร่วมมือจากชุมชนในด้าน วิชาการ ได้แก่ การเป็นวิทยากร ให้ใช้สถานประกอบการสนับสนุนด้านทรัพยากร รวมไปถึงการ สนับสนุนที่เป็นตัวเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา ให้แก่โรงเรียน

การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย หมายถึง การประเมินผลการ ดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบ ได้มีการประเมินผลในระดับหน่วยงาน ย่อยภายในโรงเรียนแล้วยังมีการประเมินในรูปแบบของคณะกรรมการ มีการวิเคราะห์ผลการ ดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย มีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

หลักพุทธบริหารการศึกษา หมายถึง การนำหลักธรรมของพระพุทธศาสนาใช้ในการ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักธรรมดังนี้

สาราณียธรรม ๖ หมายถึง ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกถึงกัน ถือว่าเป็นธรรมที่เป็น พลังในการสร้างความสามัคคี มีอยู่ ๖ ข้อ คือ

๑. เมตตาทายกรรม คือ การกระทำทางกายที่ประกอบด้วยเมตตา เช่นการให้การ อนุเคราะห์ช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น ไม่รังแกทำร้ายผู้อื่น

๒. เมตตาวจีกรรม คือ การมีวาจาที่ดี สุภาพ อ่อนหวาน พุดมีเหตุผล ไม่พุดให้ร้ายผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

๓. เมตตามโนกรรม คือ ความคิดที่ประกอบด้วยเมตตาทั้งต่อหน้าและลับหลัง เป็นการ คิดดีต่อกันไม่คิดอิจฉาริษยาหรือไม่คิดมุ่งร้ายพยาบาท หากทุกคนคิดแล้วปฏิบัติเหมือนกันความ สามัคคีก็จะเกิดขึ้นในสังคม

๔. สาธารณโภคี คือ การรู้จักแบ่งสิ่งของให้กันและกันตามโอกาสอันควร เพื่อแสดงความ รักความหวังดีของผู้ที่อยู่ในสังคมเดียวกัน

๕. สีสสามัญญตา คือ ความรักใคร่สามัคคี รักษาดีอย่างเคร่งครัดเหมาะสมตามสถานะ ของตนมีความประพฤติสุจริตปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของหมู่คณะ ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

๖. ทิฐีสามัญญตา คือ การมีความเห็นร่วมกัน ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักเคารพและรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่นร่วมมือร่วมใจในการสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสงบ

สถานภาพ หมายถึง บทบาทของการมีความรับผิดชอบต่อโรงเรียนที่เกี่ยวข้องโดย ตำแหน่ง หน้าที่ ประกอบด้วย

ครู หมายถึง ครูผู้ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชุมชน หมายถึง ชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโรงเรียนมัธยมศึกษาครอบคลุม ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น ๔๗ โรงเรียน

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๖.๑ ได้ทราบสภาพและปัญหาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๖.๒ ได้ทราบกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๖.๓ ได้ทราบแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทที่ ๒

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำไปสร้างกรอบความคิดและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการบริหาร

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับหลักสาราณียธรรม ๖

๒.๔ หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๒.๕ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๒.๑.๑ ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

มณฑนา ธรรมรังษี ได้ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ การติดต่อสื่อสารแบบสองทาง การร่วมกิจกรรมในสังคมของชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน เชื่อมโยงผลประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันโดยโรงเรียนเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ^๑

วัชร สุขเจริญวิภารัตน์ ได้ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การที่โรงเรียนและชุมชนมีบทบาทต่อกัน เพื่อให้การสนับสนุนในด้านการจัดการศึกษาและเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเองและต่อโรงเรียน ในส่วนโรงเรียนก็จะได้รับความร่วมมือจากชุมชนใน

^๑ มณฑนา ธรรมรังษี. ปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๒. หน้า ๑๑

ด้านต่างๆ ทั้งคน ทรัพยากรต่างๆ ในส่วนของชุมชนก็จะได้รับการศึกษาการพัฒนาในด้านต่างๆ เป็น การเอื้อประโยชน์ต่อกันและกัน^๒

ศาสตราจารย์ ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กระบวนการ และวิธีในการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนกระทำร่วมกับชุมชน หน่วยงานราชการ หรือองค์กรต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมดังกล่าวบรรลุจุดมุ่งหมาย^๓

กล่าวโดยสรุป ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การติดต่อประสานงาน ร่วมกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยมุ่งสร้างสรรค์ก่อให้เกิด ประโยชน์ในด้านต่างๆ แก่ทั้งโรงเรียนและชุมชน รวมทั้งเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกิจกรรมดังกล่าว ร่วมกัน

๒.๑.๒ ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จะต้องพึ่งพาอาศัยกันทั้งสองฝ่าย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงมีผู้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ ดังนี้

กิตติมา ปรีดีติติก ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พอสรุปได้ว่า

๑. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพราะสัมพันธ์ภาพเป็นเครื่องมือ เชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มาร่วมปฏิบัติการกิจต่างๆ ที่มีอยู่ให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

๒. เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของแก่ชุมชน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสาธารณะสมบัติที่ ชุมชนเป็นเจ้าของ หากแต่มอบหมายให้คณะครูรับผิดชอบดูแลดำเนินการโดยมีครูใหญ่เป็นหัวหน้า

๓. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น กำหนดนโยบายการทำงานร่วมกันใน การจัดหลักสูตร การพัฒนาอาคารสถานที่ ตลอดจนด้านวิชาการทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนสามารถ ดำเนินการได้สอดคล้องกับความต้องการ

๔. เพื่อฟื้นฟูและรักษาวัฒนธรรมของชุมชน เป็นเครื่องมือยึดเหนี่ยวจิตใจ

^๒ วชิร สุขเจริญวิการ์ตน์. ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. **ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต** สาขาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ๒๕๔๒ หน้า ๑๑

^๓ ศาสตราจารย์. การศึกษาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๙. **ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต** สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ๒๕๔๒ หน้า ๑๖

๕. เพื่อสร้างความกลมกลืนระหว่างบ้านกับโรงเรียน ซึ่งมีทิศทางในการปฏิบัติในทางเดียวกัน^๔

ศาสตราจารย์ ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พอสรุปได้ดังนี้

๑. เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาการศึกษาของชุมชนให้ดีที่สุด
๒. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
๓. เพื่อให้ชุมชนและโรงเรียนได้ทราบความเคลื่อนไหวซึ่งกันและกัน
๔. เพื่อให้โรงเรียนเป็นแหล่งความรู้ของชุมชนอย่างแท้จริง
๕. เพื่อให้ชุมชนและโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย และทิศทางการศึกษา

ของชุมชน^๕

มณฑนา ธรรมรังษี ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พอสรุปได้ดังนี้

๑. เพื่อป้องกัน สร้างสรรค์ และแก้ปัญหาความเข้าใจผิด
๒. เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
๓. เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายรู้ถึงสภาพปัญหา และความต้องการ
๔. เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน
๕. เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
๖. เพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ
๗. เพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรแก้ปัญหาทางวิชาการร่วมกัน
๘. เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีเป็นแบบอย่าง^๖

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจอันดีต่อกัน และความร่วมมือร่วมใจช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ร่วมทั้งการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและจุดมุ่งหมาย ให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกันเพื่อ

^๔ กิติมา ปรีดีติติก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิพัฒน์, ๒๕๔๒. หน้า ๒๓๙

^๕ ศาสตราจารย์. การศึกษาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๙. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ๒๕๕๒ หน้า ๑๗

^๖ มณฑนา ธรรมรังษี. ปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๒. หน้า ๑๔

ก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนร่วมกัน นอกจากนี้ยังทำให้ทราบความเคลื่อนไหวระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๓ ความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช ได้เสนอเหตุผลความจำเป็นของโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ไว้ ๖ ประการ คือ

๑. โรงเรียนเป็นแหล่งเลือกสรรคนให้ชุมชน เนื่องจากโรงเรียนตั้งขึ้นตามความต้องการของชุมชน โรงเรียนจึงมีหน้าที่พัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถที่จะออกไปสู่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. โรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาคนให้ชุมชน โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญในการเปลี่ยนแปลง คนอาจจะมาจากครอบครัวต่างๆมาหล่อหลอมพฤติกรรมเด็กให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน

๓. โรงเรียนเป็นศูนย์ศาสตร์สาขาต่างๆ โรงเรียนจึงพร้อมที่จะจัดสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกของชุมชน โรงเรียนเป็นที่รวมครูหรือผู้มีความรู้ความสามารถเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ชุมชน

๔. โรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรมอันเป็นส่วนสำคัญของชุมชน โดยหน้าที่ทั้งชุมชนและโรงเรียนต้องฟื้นฟูวัฒนธรรมต่างๆต่อชุมชน

๕. โรงเรียนเป็นศูนย์รวมของชุมชน ซึ่งมีอาคารและบริเวณที่จะใช้เป็นที่ประชุมหรือประกอบพิธีต่างๆได้เป็นอย่างดี

๖. โรงเรียนและชุมชนมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ต้องการพัฒนาสมาชิกในชุมชนให้มีความสามารถในการช่วยเหลือสังคม และดำรงชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข^๗

เพ็ญรำไพ งามบุตร ได้สรุปสาระสำคัญของความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ ดังนี้

๑. โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และเป็นแหล่งผลิต พัฒนา อบรม และคัดเลือกสมาชิกที่ดีให้แก่ชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียนด้วย

๒. โรงเรียนเป็นศูนย์รวมของวิทยาการต่างๆ ที่สามารถทำให้สมาชิกของชุมชนมีความก้าวหน้าทางการศึกษา

๓. โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชนที่จะช่วยพัฒนาชุมชนจัดกิจกรรม บริการต่างๆ เปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและสร้างภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียนและครูอาจารย์^๘

^๗ สุโขทัยธรรมิกราช,มหาวิทยาลัย.โรงเรียนกับชุมชน.นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช

วัชร สุขเจริญวิภารัตน์ ได้สรุปการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความสำคัญและจำเป็น เพราะมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ ตลอดจนบุคคลในท้องถิ่นจะต้องให้ความสำคัญ ให้ความร่วมมือร่วมใจกันในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาเยาวชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชน ซึ่งจะได้รับประโยชน์ทั้งโรงเรียนและชุมชน ตลอดจนทั้งความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ^๙

จากที่กล่าวข้างต้น สามารถสรุปความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้ โรงเรียนเป็นศูนย์รวมวิทยาการต่างๆ หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถเพื่ออำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ชุมชน ทั้งในด้านการผลิต อบรม พัฒนา คัดเลือก และถ่ายทอดวัฒนธรรมอันดี อันเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาชุมชน ในขณะที่ชุมชนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ ต้องการพัฒนาศาสนิกในชุมชนให้มีความสามารถในการช่วยเหลือสังคม และดำรงชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข รวมทั้งชุมชนยังเป็นแหล่งในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนให้กับโรงเรียน

๒.๑.๔ องค์ประกอบที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เชษฐา ชนะบุญ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไว้ว่า ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญคือ แนวนโยบายของโรงเรียน ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ความพร้อมของโรงเรียนด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือแก่ชุมชน ความพร้อมของชุมชนหมายความว่า ชุมชนเห็นความสำคัญของการศึกษาและทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน^{๑๐}

เพ็ญราไพ รามบุตร ได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ๓ ประการ ดังนี้

๑. ความพร้อมของผู้ที่จะร่วมมือ หมายถึง โรงเรียนและชุมชนมีความพร้อมที่จะรู้ถึงสภาพและปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ

^๙ เพ็ญราไพ รามบุตร. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๘. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๗ หน้า ๒๐

^{๑๐} วัชร สุขเจริญวิภารัตน์. ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. **ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต** สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ๒๕๔๒ หน้า ๑๗

^{๑๑} เชษฐา ชนะบุญ. การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร, ๒๕๔๓ หน้า ๑๗ อ้างถึงใน ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์, ๒๕๒๕, หน้า ๑๒๔

๒. มีกลไกที่จะให้เกิดความร่วมมือ เช่น มีการจัดตั้งคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน สมาคมผู้ปกครองและครู โดยมีการเสริมความพร้อม และกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ร่วมกันในทิศทางที่พึงประสงค์

๓. มีการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือ คือ มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ปฏิบัติประเมินผล แล้วรายงานให้บุคลากรในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องทราบ^{๑๑}

ธีรรัตน์ กิจจารักษ์ ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไว้ดังนี้

๑. นโยบายของโรงเรียน ถ้าหากโรงเรียนมีนโยบายที่เปิดประตูโรงเรียนแล้ว ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนจะเป็นไปด้วยดี

๒. ความร่วมมือของบุคลากร ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น บุคลากรของโรงเรียนทุกคนจะต้องประสานกันทุกฝ่ายจึงจะทำให้ผลสำเร็จลุล่วงไปได้ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน

๓. ความพร้อมของโรงเรียน ความพร้อมในที่นี้หมายถึง ความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกที่จะให้ความช่วยเหลือร่วมกับชุมชน

๔. ความพร้อมของชุมชน นอกจากองค์ประกอบของโรงเรียนแล้ว องค์ประกอบของชุมชนก็มีส่วนสำคัญเช่นเดียวกัน ถ้าหากชุมชนไม่มีความพร้อมหรือไม่แน่ใจแล้ว ก็สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่ายจะเกิดขึ้นไม่ได้ ความพร้อมของชุมชนในที่นี้หมายถึง ความพร้อมในด้านความคิดเห็น และอื่นๆ^{๑๒}

โดยสรุป การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะบังเกิดผลดีมาน้อยเพียงใด ขึ้นกับองค์ประกอบที่สำคัญคือ นโยบายของโรงเรียน ความพร้อมของโรงเรียนและชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกันและกัน มีกลไกและองค์กรที่จะทำให้เกิดความร่วมมือตลอดจนวางแผนงานร่วมกัน

^{๑๑} เพ็ญรำไพ รามบุตร. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๘. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๗ , หน้า ๒๑ อ้างถึงใน สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์

^{๑๒} ธีรรัตน์ กิจจารักษ์. การบริหารการศึกษา. เพชรบูรณ์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒ หน้า ๒๓๘

๒.๑.๕ บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนต่อชุมชน

พนิจดา วีระชาติ ได้กล่าวถึง โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีฐานะเป็นสถาบัน และเป็นองค์การทางสังคม โรงเรียนเกิดขึ้นจากความต้องการและความจำเป็นของสังคม เพื่อรับใช้และบริการสังคม โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการเตรียมเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้บทบาทของโรงเรียน จึงมีลักษณะคล้ายกับบทบาทของสถาบันครอบครัว หรือบ้าน ในอดีตครอบครัวหรือบ้านมีบทบาทในการให้การศึกษาการอบรมเด็กและเยาวชนแต่ในปัจจุบันสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไป บ้านจึงให้การศึกษาอบรมเด็กและเยาวชนน้อยลง ดังนั้น โรงเรียนจึงมีความจำเป็นต้องรับภาระเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงหน้าที่ของโรงเรียน คือ

๑. ให้ความรู้ทางวิทยาการทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในสังคมให้แก่ผู้เรียน
๒. ฝึกเด็กให้มีทักษะและความสามารถในการประกอบอาชีพ และทางด้านเศรษฐกิจ
๓. ฝึกอบรมเด็กให้มีวัฒนธรรม ศีลธรรม จรรยาและมารยาท อันดีงาม
๔. ดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ และระเบียบแบบแผน

ของทางราชการ

๕. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อช่วยกันปรับปรุงโรงเรียนและชุมชน^{๑๓}

ชูชาติ พ่วงสมจิตร ได้สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนต่อชุมชน สามารถประมวลเป็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนต่อชุมชน ดังนี้

๑. บทบาทในการให้การศึกษาอบรมแก่บุคลากรในชุมชน
๒. บทบาทในการถ่ายทอดและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน
๓. บทบาทในการบูรณาการและสร้างสมดุลให้กับชุมชนและสังคม
๔. บทบาทในการเป็นแหล่งวิทยาการและขุมปัญญาของชุมชน
๕. บทบาทในการเป็นศูนย์ประสานงานของชุมชนกับหน่วยงานอื่น
๖. บทบาทในการพัฒนาชุมชนให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง^{๑๔}

^{๑๓} พนิจดา วีระชาติ. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์ ๒๕๔๒ หน้า ๒๖ - ๒๗

^{๑๔} ชูชาติ พ่วงสมจิตร. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐. หน้า ๔๘ - ๔๙

กล่าวสรุปได้ว่า โรงเรียนมีบทบาทและหน้าที่ต่อชุมชน คือ การสนองความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเป็นทั้งแหล่งวิทยาการ ให้การศึกษาแก่บุคลากรในชุมชน ศูนย์ประสานงานและการพัฒนาชุมชนต่อเนื่อง

๒.๑.๖ บทบาทของชุมชนต่อโรงเรียน

พนิจดา วีระชาติ ได้กล่าวถึงบทบาทของชุมชนต่อโรงเรียน โดยอ้างถึงดังนี้

๑. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญในการกำหนดปรัชญา และจุดมุ่งหมายของโรงเรียน
๒. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียนในการที่โรงเรียนจะพัฒนาหลักสูตร
๓. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียนในการที่โรงเรียนจะพัฒนาคอน อันเป็นส่วนสำคัญของชุมชนนั้น
๔. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียน ในการที่โรงเรียนจะพัฒนาปรับปรุงการดำเนินชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนนั้น
๕. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียน ในการที่โรงเรียนจะพัฒนา ปรับปรุงการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
๖. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียน ในฐานะที่ชุมชนเป็นแหล่งปฏิบัติชีวิตที่แท้จริงของนักเรียน
๗. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียน ในการที่โรงเรียนจะใช้ทรัพยากรของชุมชนให้มีประโยชน์
๘. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียน ในการที่โรงเรียนจะพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องกันไปเพื่อชีวิตที่ดีของผู้เรียนและชุมชน
๙. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียน ในการที่โรงเรียนจะอนุรักษ์และถ่ายทอดวัฒนธรรม
๑๐. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียน ในการที่ชุมชนจะช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียนในด้านต่างๆ
๑๑. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียน ในฐานะที่ชุมชนเป็นที่ตั้งของหน่วยงานองค์กร และสถาบันต่างๆรวมทั้งตัวโรงเรียนเองด้วย
๑๒. ชุมชนมีบทบาทและความสำคัญต่อโรงเรียนในการควบคุมและสนับสนุนส่งเสริมโรงเรียน^{๑๕}

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ได้กล่าวถึงบทบาทของชุมชนต่อโรงเรียน โดยสรุป ดังนี้

^{๑๕} พนิจดา วีระชาติ.การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพมหานคร:โอเดียนสโตร์ ๒๕๔๒ หน้า ๒๖ - ๒๗ อ้างถึงใน สุวัฒน์ มุทเมธธา ๒๕๒๘ ,หน้า ๔๑-๕๑

๑. บทบาทในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียน

๒. บทบาทในการสนับสนุนภารกิจหลักของโรงเรียน เช่น บทบาทของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอน การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่โรงเรียน

๓. บทบาทในการให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน^{๑๖}

โดยสรุป บทบาทของชุมชนต่อโรงเรียนก็คือ บทบาทในการร่วมกำหนดทิศทาง การให้ความร่วมมือและสนับสนุน บทบาทในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน โดยปัจจุบันและอนาคตอันใกล้นี้ชุมชนจะเข้ามามีบทบาทสูงขึ้น เนื่องจากข้อกำหนดและโครงสร้างการบริหารเอื้ออำนวย ดังจะเห็นได้ว่าปัจจุบันเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำลังเข้ามามีบทบาทแทนระบบการบริหารราชการจากส่วนกลาง และเมื่อกฎหมายการกระจายอำนาจมีผลบังคับใช้อย่างสมบูรณ์ ท้องถิ่นและชุมชนก็จะเข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อโรงเรียน

๒.๑.๗ ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความสำคัญและเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารโรงเรียนในปัจจุบัน แต่เนื่องจากชุมชนไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน การจัดดำเนินการบางอย่างอาจไม่สะดวก หรือคล่องตัวตามผู้บริหารต้องการ อีกทั้งสภาพแวดล้อมภายในแต่ละโรงเรียนก็มีความแตกต่างกัน จึงทำให้ปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆอาจมาจากผู้บริหาร จากเพื่อนร่วมงาน จากผู้ได้บังคับบัญชา หรือมาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งปัญหาต่างๆเหล่านี้ มีนักวิชาการหลายท่าน กล่าวไว้ ดังนี้

ภูวนาถ คงแก้ว ได้กล่าวถึงปัญหาหรืออุปสรรคในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ ผู้รับผิดชอบวางแผนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไม่มีความชำนาญในการเขียนแผนงาน ขาดวัสดุ ครุภัณฑ์ในการเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน ครู อาจารย์มีภารกิจมากไม่มีเวลาให้บริการชุมชน ชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน ชุมชนมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี และการประเมินผลมีความล่าช้า^{๑๗}

เดิม แสงไทยรักษ์ ได้กล่าวถึงปัญหาหรืออุปสรรคในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ

^{๑๖} ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. บทบาทของโรงเรียนต่อชุมชน. เอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน. หน่วยที่ ๒. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: สุโขทัยธรรมาธิราช. ๒๕๔๐

^{๑๗} ภูวนาถ คงแก้ว. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๙ หน้า ๕๒ - ๕๓

๑. ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๒. ด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน โรงเรียนขาดงบประมาณในการดำเนินการด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน และผู้ปกครองให้ความสำคัญในการร่วมประชุมน้อย

๓. ด้านการให้บริการชุมชน โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมชุมชน และโรงเรียนไม่มีการจัดทำเอกสารการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง

๔. ด้านการเป็นผู้นำและการให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน โรงเรียนไม่มีงบประมาณสำหรับการให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน และโรงเรียนกับชุมชนไม่ได้วางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน

๕. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนมีฐานะยากจนไม่พร้อมที่จะสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ให้กับโรงเรียน และแหล่งวิทยากรและแหล่งข้อมูลในชุมชนมีน้อย

๖. ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนไม่ดำเนินการประเมินผลตามแผนการปฏิบัติงานที่วางไว้และไม่จัดทำเอกสารการประเมินไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และโรงเรียนไม่จัดทำสรุปรายงานผลการประเมินแจ้งให้ชุมชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ^{๑๘}

เชษฐา ชนะบุญ ได้กล่าวถึงปัญหาสูงสุดของการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

๑. ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน คือ การขาดแคลนงบประมาณ

๒. ด้านการให้บริการชุมชน คือ สถานที่ไม่สะดวกที่จะให้บริการ

๓. ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน คือ ครูส่วนใหญ่ไม่ได้พักอยู่ในชุมชนจึงไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน

๓. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน คือ ประชาชนมีฐานะยากจนต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพ

๕. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นคือ ประชาชนยังไม่เกิดความสำนึกในความเป็นเจ้าของโรงเรียน^{๑๙}

^{๑๘} เติม แสงไทยรักษ์. ปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ, **ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๒.

^{๑๙} เชษฐา ชนะบุญ. การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร, ๒๕๔๓)

เมื่อกล่าวโดยสรุปแล้วปัญหาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้นสามารถจำแนกได้เป็น ๒ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑. ปัญหาที่เกิดจากโรงเรียน ได้แก่

๑.๑ ระเบียบข้อบังคับของทางราชการบางประการ เป็นอุปสรรคต่อการสนองความต้องการของชุมชน

๑.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีน้อยกว่าที่ควร ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากครูไม่มีโอกาสได้ไปคลุกคลีกับชุมชน โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและใช้ทรัพยากรของโรงเรียน และโรงเรียนขาดวัสดุ อุปกรณ์ที่จะให้บริการแก่ชุมชน

๑.๓ ประชาชนในชุมชนขาดความศรัทธาในตัวครูและผู้บริหาร เพราะครูและผู้บริหารวางตัวไม่เหมาะสม ใช้เวลาในราชการไปทำภารกิจอื่น ขาดความเอาใจใส่ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

๑.๔ โรงเรียนขาดแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น เนื่องจากตั้งอยู่ในที่ห่างไกล ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ โรงเรียนขาดปัจจัยที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อชุมชน และไม่รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่

๒. ปัจจัยที่เกิดจากชุมชน ได้แก่

๒.๑ ประชาชนในชุมชนส่วนมากไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา เนื่องจากประชาชนในชุมชนได้รับการศึกษาต่ำ ฐานะทางเศรษฐกิจของสังคมอยู่ในระดับต่ำ ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๒.๒ สิ่งแวดล้อมของชุมชนรอบๆ โรงเรียนเสื่อมโทรม บางแห่งเป็นแหล่งมั่วสุมของอบายมุข มีโจรผู้ร้ายชุกชุมและมีปัญหาสืบเนื่องมาจากสถานการณ์ทางการเมือง

๒.๓ ชุมชนเข้าใจว่า งานพัฒนาโรงเรียนเป็นหน้าที่ของรัฐเท่านั้น

๒.๔ ผู้บริหารระดับท้องถิ่น ขาดการสนับสนุนในเรื่องของการศึกษาเท่าที่ควร เป็นเหตุให้ไม่เข้าใจและมองเห็นคุณค่าของการศึกษาน้อยไป ขาดการประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารระดับท้องถิ่นและโรงเรียน

๒.๕ ความแตกต่างกันทางภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนกลุ่มน้อยประจำถิ่น เช่น ชาวเขา และชนกลุ่มน้อยที่อพยพเข้ามา

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการบริหาร

เมื่อกล่าวถึงคำว่า การบริหารส่วนใหญ่มักจะนึกถึงการบริหารราชการคำศัพท์ที่ใช้มี ๒ คำ คือ การบริหาร(Administration) นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ศัพท์อีกหนึ่งคำ คือ การจัดการ(Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการ ดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามคำว่า การบริหารกับคำว่า การจัดการใช้แทนกันได้มี ความหมายเหมือนกัน ในเอกสารคำสอนเล่มนี้จะใช้สองคำนี้ ปะปนกันตลอดไปตามความเหมาะสมจึง จำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ทั้งที่เป็นศาสตร์และศิลป์เพื่อเอาคนทรัพยากรมารวมกันแล้วอำนวยความสะดวกให้ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการปัจจัยในการบริหาร มีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

๑.คนหรือบุคคล(Man) เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงานหน่วยงานหรือองค์การต่างๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงานผลงานที่ดีจะออกมาได้ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพและมีความ รับผิดชอบต่อองค์การหรือหน่วยงานนั้นๆ

๒.เงิน(Money) หน่วยงานจำเป็นที่จะต้องมียกงบประมาณเพื่อการบริหารงานหากขาด งบประมาณ การบริหารงานของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย

๓.ทรัพยากรหรือวัสดุ(Material) การบริหารจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการ บริหารหากหน่วยงานขาดวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารแล้วก็ย่อมจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิด ปัญหาในการบริหารงาน

๔.การบริหารจัดการ(Management) เป็นภารกิจของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรง คือเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวลผลก่อกำกับปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง ๓ ประการให้สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตามที่ ต้องการนัก บริหารและนักวิชาการให้คำจำกัดความของคำว่า การบริหารหรือการจัดการไว้ต่าง ๆ กันตามทัศนะ ของแต่ละบุคคลที่สว่สำคัญดังนี้

๒.๒.๑ ความหมายของการบริหารจัดการ

เกษม จันทรแก้ว ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปการดำเนินการนำวัตถุดิบสู่ ระบบด้วยระบบกระบวนการผลิตจนได้ผลผลิตตามที่กำหนดไว้ การบริหารจึงเป็นการดำเนินการให้ ทุกโครงการทำหน้าที่สัมพันธ์กัน เป็นเรื่องยากที่จะทำให้เกิดการผสมผสานกันถ้าไม่วางแผนการ ดำเนินการที่ดี ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่วางแผนบริหารอย่างไร อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารมีหน้าที่อำนวยความสะดวก (Directing) ตามอำนาจหน้าที่จากหน่วยงาน(Organizing) ที่เป็นผู้รับผิดชอบควบคุม(Controlling) ในการนำแผนงาน(Planning) ที่ได้กำหนดไว้แล้วไปดำเนินการร่วมกันทรัพยากร(Assembling

Resource) ทำให้การผลิตหรือการใช้ปัจจัยการบริหาร ได้แก่ คน งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สวัสดิการก่อให้เกิดผลผลิตขั้นสุดท้าย ฯลฯ^{๒๐}

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ ได้รวบรวม ความหมายของคำว่า “การบริหารจัดการ” ได้ตั้งนี้ การบริหาร(Administration) จะใช้ในการบริหารระดับสูงโดยเน้นที่การกำหนดนโยบาย ที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูงเป็นคำนิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจ(Public Administration) หรือใช้ในหน่วยงานราชการและคำว่า “ผู้บริหาร” (Administrator) จะหมายถึง ผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6M’s) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลครบถ้วน^{๒๑}

วิโรจน์ สารรัตน์ ได้กล่าวว่าการบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อย 4 ประการคือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำและการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็น ผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลภาพ

การวางแผน (Planning) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งนักวิชาการทั้งหลายกำหนดขึ้น จะเริ่มต้นด้วยหน้าที่ทางการวางแผนเป็นอันดับแรกจึงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนเป็นอย่างดี โดยที่องค์ประกอบของกระบวนการวางแผนองค์กรหนึ่งๆ ประกอบด้วยภารกิจจุดหมายและแผน โดยภารกิจเป็นข้อประกาศอย่างกว้างๆเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย หรือเหตุผลพื้นฐานในการดำรงอยู่ขององค์กรและขอบข่ายงานเฉพาะขององค์กรหรือที่ทำให้ องค์กรแตกต่างจากองค์กรอื่น สำหรับจุดหมายเป็นเป้าหมายแห่งอนาคต หรือผลลัพธ์สุดท้ายที่ องค์กรต้องการให้บรรลุผล ขณะเดียวกันแผนงานหมายถึงวิถีทางที่จะก่อให้เกิดการกระทำเพื่อให้ บรรลุผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์กร

การจัดองค์กร(Organizing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สืบเนื่องจากการวางแผน กล่าวคือ เมื่อองค์กรจัดทำจุดหมายและแผนเชิงยุทธศาสตร์แล้ว ผู้บริหารควรต้องออกแบบโครงสร้างองค์กร เพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมายแผนเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กรนั้น การออกแบบ โครงสร้าง องค์กรเป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอเนื่องจากปัจจัยที่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างองค์กรเกิดขึ้นมากมาย

^{๒๐} เกษม จันทรแก้ว.โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม.พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,๒๕๔๐) หน้า ๕๑๒-๕๑๔.

^{๒๑} ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ.การจัดการและการพัฒนา., (กรุงเทพมหานคร:พัฒนาศึกษา,๒๕๔๕) หน้า ๑๘-๑๙.

การนำ(Leading) เป็นสถานะที่ผู้นำใช้ความพยายามที่จะทำให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้ การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่ผู้นำจะเป็น ผู้นำที่มี ศักยภาพดังกล่าวได้พึงทำความเข้าใจทฤษฎีการจูงใจ(Motivation)ภาวะผู้นำ(Leadership) การ ติดต่อสื่อสาร(Communication) และการบริหารกลุ่ม(Group) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

การควบคุม(Controlling) เป็นกระบวนการวางระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การปฏิบัติงานของ องค์การบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้มุ่งให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกในองค์การได้ประพฤติ ปฏิบัติไปในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้เป็นเครื่องมือใน การ วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์การ การเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ ไม่พึง ประสงค์ของสมาชิกในองค์การ^{๒๒}

จักรกริช หมอบประกอบ สรุปไว้ว่ามีความสำคัญต่อทำงานที่มี ประสิทธิภาพมากหากขาด เสียซึ่งการบริหาร 4M ที่ดีในข้อหนึ่งข้อใดก็จะทำให้งานนั้นเกิดอุปสรรค ในการปฏิบัติงานส่งผล กระทบต่อการปฏิบัติงานในด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องต่อกันและจะทำให้ การทำงานนั้นไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้นๆและการทำงานของผู้นปฏิบัติงานเพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่มี กระบวนการบริหารหรือ การจัดการที่ดีจากความหมายดังกล่าวข้างต้นการบริหารจัดการจึงเป็น กระบวนการของกิจกรรมที่ ต่อเนื่องและประสานงานกัน ซึ่งผู้บริหารต้องเข้ามาช่วยเพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายขององค์การประเด็น สำคัญของการบริหารจัดการจะเกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลผลิตโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลการน ำกระบวนการบริหารมาใช้ในโลกยุคโลกาภิวัตน์นี้เป็นการเปิด กว้างอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารในการ บริหารไม่จำเป็นจะต้องกำหนดตายตัวว่าจะใช้เทคนิคใดใช้ กระบวนการใดเพราะมันขึ้นอยู่กับ สถานการณ์และเป้าหมายของงานเป็นสำคัญสถานภาพของผู้บริหาร เองก็จะเปลี่ยนแปลงไปตาม สถานการณ์และโอกาสเช่นกันผู้บริหารเองจะต้องมีความรู้จริงในทุก กระบวนการแต่การที่จะนำมาใช้ นั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมดังกล่าว^{๒๓}

พยอม วงศ์สารศรี การบริหารงานไม่ว่าจะเป็นองค์การหรือรัฐบาลหรืองานธุรกิจเอกชน ต่างมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่ต้องการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างประหยัคมีประสิทธิภาพ และพัฒนา อยู่เสมอองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานคือคนเงินวัสดุอุปกรณ์และการจัดการในบรรดาเหล่านี้ เป็นที่ยอมรับกันว่า “คน” เป็นปัจจัยที่สำคัญและมีค่าในแต่ละองค์การจะมีงานที่รับผิดชอบอยู่จำนวน

^{๒๒} วิโรจน์ สารรัตนะ.การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร:พิมพ์พิสุทธิ์,๒๕๔๕) หน้า ๓-๕.

^{๒๓} จักรกริช หมอบประกอบ. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารใน ศูนย์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการ บริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา,๒๕๔๓)หน้า ๑๗-๑๘.

หนึ่งซึ่งจะต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายดังนั้นในแต่ละองค์การจึงต้องมี “บุคคล” ซึ่งเรียกว่าข้าราชการบ้างเจ้าหน้าที่บ้างหรือพนักงานบ้างเป็นผู้ปฏิบัติงานงานจึงสำเร็จและได้ผลตามเป้าหมายโดยทั่วไป การเลือกสรรบุคคลเข้ามาทำงานในหน่วยราชการหรือองค์การธุรกิจขนาดใหญ่จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์เป็นอย่างดีเช่นมีการกำหนดพื้นความรู้มีการสอบแข่งขันสอบคัดเลือกเมื่อผ่านการทดสอบแข่งขันหรือการสอบคัดเลือกได้แล้วยังกำหนดให้มีการทดลองปฏิบัติงานระยะหนึ่งก่อนเมื่อปรากฏว่าเป็นผู้มีความสามารถรู้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่แล้วจะบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำอีกต่อไป แต่การบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าปฏิบัติงานดังกล่าวแม้จะมีการกำหนดคุณสมบัติและกฎเกณฑ์ไว้อย่างดีแล้วก็ตามแต่ก็ไม่ได้เป็นเครื่องประกันที่ดีในการคัดเลือกบุคคลากรได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่เสมอไปทั้งนี้เพราะปัจจุบันนี้วิทยาการต่างๆได้เจริญรุดหน้าไปมากได้มีการค้นพบหลักการและกฎเกณฑ์ใหม่ๆซึ่งนำมาใช้แทนของเก่าได้อย่างดี ดังนั้นคนที่เคยเหมาะสมอยู่ในระยะแรกเข้าทำงานอาจกลายเป็น คนที่ไม่เหมาะสมไปได้โดยง่ายในระยะเวลาต่อมา ประกอบกับบุคคลากร เมื่อปฏิบัติงานไปนานๆ อาจจะเกิดความเบื่อหน่ายความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานน้อยลงดังนั้น หากได้มีการเพิ่มพูน ความรู้ความสามารถ ความชำนาญและให้ประสบการณ์ใหม่ๆย่อมทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น อันเป็นผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น^{๒๔}

สรุป การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารงานจัดการใด ๆ ที่องค์กรได้ใช้ทรัพยากร ซึ่ง ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายหรือศิลปะและกระบวนการการกระทำ กิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้โดยใช้คน เงิน วัสดุสิ่งของและการจัดการ การกระทำนั้น ๆ จะเป็นไปในทางสร้างสรรค์ มีการดำเนินการเพื่อให้คงอยู่มีการวางแผน การจัดการ การจูงใจ การควบคุมและการกระทำที่ทำให้เกิดการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างมีระบบแบบแผน

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับสารานิยธรรม ๖

สารานิยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นที่ตั้งแห่งความระลึกถึงกันคือผู้ประพฤติธรรมเหล่านี้ย่อมเป็นเหตุให้ระลึกถึงความดีที่ทำต่อกัน เป็นที่เคารพนับถือของผู้อื่นและสมานความสามัคคีกลมเกลียวในหมู่คณะไว้ได้มีนักวิชาการหลายท่าน กล่าวไว้ ดังนี้

ทองหล่อ วงษ์ธรรมา ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ปรัชญา๒๐๑ พุทธศาสน์” สารานิยธรรม แปลว่า ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกันหมายถึง คุณธรรมที่ทำให้ คนเราไม่เห็นแก่ตัวเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่นเข้าใจคนอื่นมากขึ้นสารานิยธรรม มี ๖ ประการ คือ

^{๒๔} พยอ ม วงศ์สารศรี. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ,๒๕๔๒) หน้า ๓.

๑. เมตตากายกรรม คือ ทำต่อกันด้วยเมตตาหมายถึงทำสิ่งใดก็ทำด้วยความปรารถนาดีต่อกัน เช่น แสดงไมตรีและหวังดีต่อเพื่อนร่วมงานร่วมกิจการ ร่วมชุมชนโดยช่วยเหลือธุระต่างๆ ด้วยความเต็มใจแสดงอาการปรีyasภาพเคารพนับถือทั้งต่อหน้าและ ลับหลัง

๒. เมตตาวจีกรรม คือ พุดกันด้วยเมตตาหมายถึงจะพูดอะไรก็พูดด้วยความ ปรารถนาดีต่อกัน เช่น แนะนำสั่งสอนตักเตือนกันด้วยความหวังดีกล่าววาจาสุภาพพูดจริงไม่พูดเพื่อผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเองฝ่ายเดียว

๓. เมตตามโนกรรม คือ คิดต่อกันด้วยเมตตาหมายถึงจะคิดอะไรก็คิดด้วยความปรารถนาดีต่อกัน เช่น ตั้งจิตปรารถนาดีคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กันมองเห็นในแง่ดี

๔. สาธารณโภคี คือ แบ่งปันสิ่งที่ได้มาโดยชอบธรรม หมายถึง แบ่งปันลาภที่ร่วมกันหา ร่วมกันทำโดยยุติธรรมแม้สิ่งของที่ได้มาจะน้อยแต่ก็แจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภค ทัวถึงกัน นั่นคือการร่วมสุขร่วมทุกข์กัน

๕. สีสสามัญญตา คือ มีความประพฤติดีเสมอภาคกันหมายถึงประพฤติดุจจิตตังาม เหมือน ๆ กันมีระเบียบวินัยเป็นแบบเดียวกันไม่ประพฤดิให้เป็นที่รังเกียจหรือเสื่อมเสียแก่หมู่ คณะ

๖. ทิฏฐิสามัญญตา คือ มีความเสมอภาคกันทางความคิดหมายถึงปรับความคิด ความเห็นให้มี เหตุมีผลถูกต้องเหมือนกัน นั่นคือการเคารพเหตุผลยึดหลักความดีงามเป็น อุดมคติอย่างเดียวกัน^{๒๕}

ปัญญา ใช้บางยาง ได้กล่าวไว้ว่าสาราณียธรรม คือ ธรรมเป็น ที่ตั้งแห่งความระลึกถึงธรรม เป็นเหตุให้ระลึกถึงกันหลักการอยู่ร่วมกัน ๖ ประการ ดังนี้

๑. เมตตากายกรรม ตั้งเมตตากายกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ ช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมหมู่คณะด้วยความเต็มใจแสดงอาการปรีyasภาพเคารพนับถือ กันทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๒. เมตตาวจีกรรม ตั้งเมตตาวจีกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ ช่วยแจ้ง สิ่งที่เป็นประโยชน์สั่งสอนแนะนำ ตักเตือนด้วยความหวังดีกล่าววาจาสุภาพแสดง ความเคารพนับถือ กันทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๓. เมตตามโนกรรม ตั้งมโนกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งต่อหน้าและลับหลังคือตั้งจิต ปรารถนาดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กันมองเห็นในแง่ดีมีหน้าตายิ้มแย้มต่อกัน

๔. สาธารณโภคี ได้ของที่ชอบธรรมมาก็แบ่งปันไม่หวงไว้ผู้เดียว

๕. สีสสามัญญตา มีศีลบริสุทธิ์เสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือมีความ ประพฤติดุจจิตตังามถูกต้องตามระเบียบวินัยไม่ทำตนให้เป็นที่รังเกียจของหมู่คณะ

๖. ทิฏฐิสามัญญตา มีทิฏฐิดีงามเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งต่อหน้าและลับหลังคือมี ความเห็นชอบร่วมกันในข้อที่เป็นหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้นสิ้นทุกข์หรือ ขจัดปัญหา^{๒๖}

^{๒๕} ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา.๒๕๔๘. **ปรัชญา ๒๐๑ พุทธศาสน์**, กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์.

พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตฺโต) ได้ให้ความหมายของสาราณียธรรม (ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน) คือ เป็นหลักธรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เป็นเพื่อน ร่วมงาน ร่วมกิจการ หรือร่วมชุมชน ตลอดจนพี่น้องร่วมครอบครัว พึงปฏิบัติตามหลักอยู่ ร่วมกัน ได้แก่

๑. เมตตาการุณยธรรม (ทำต่อกันด้วยเมตตา) คือ แสดงไมตรีและความหวังดีต่อเพื่อน ร่วมงาน ร่วมกิจการ ร่วมชุมชน ด้วยการช่วยเหลือกิจธุระต่างๆ ด้วยความเต็มใจ แสดงอาการ กิริยาสุภาพ เคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๒. เมตตาวิจิตรธรรม (พูดต่อกันด้วยเมตตา) คือ ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน หรือ แนะนำตักเตือนกันด้วยความหวังดีกล่าววาจาสุภาพแสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อ หน้าและลับ หลัง

๓. เมตตาเมตตาธรรม (คิดต่อกันด้วยเมตตา) คือ ตั้งจิตปรารถนาดี คิดทำสิ่งที่เป็น ประโยชน์ ต่อกัน มองกันในแง่ดี มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน

๔. สาธารณโภคี (ได้มาแบ่งกันกินกันใช้) คือ แบ่งปันลาภผลที่ได้มาโดยชอบธรรม แม้เป็นของ เล็กน้อยก็แจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน

๕. สีสสามัญญตา (ประพจน์ให้ดีเหมือนเขา) คือ มีความประพฤติสุจริตดีงาม รักษา ระเบียบ วินัยของส่วนรวม ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจ หรือเสื่อมเสียแก่หมู่คณะ

๖. ทิฏฐิสามัญญตา (ปรับความเห็นเข้ากันได้) คือ เคารพรับฟังความคิดเห็น มีความ เห็นชอบ ร่วมกัน ตกลงกันได้ในหลักการสำคัญยึดถืออุดมคติหลักแห่งความดีงามหรือจุดหมาย สูงสุดอัน เดียวกัน^{๒๗}

สรุปได้ว่าหลักสาราณียธรรม ๖ เป็นหลักธรรมในพุทธศาสนา มีการกล่าวถึง การช่วยเหลือกิจ ธุระของผู้ร่วมคณะด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกัน ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็น ประโยชน์ สั่งสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้ง ต่อหน้าและลับหลังและเป็นคุณธรรมที่ทำให้รู้จักการ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและกัน ทำให้เข้าใจคนอื่นมาก ขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีในการอยู่ร่วมกันด้วย ความสามัคคี ควรนำมาปฏิบัติเพื่อทำให้เกิดผลดีแก่เพื่อน ร่วมงานและการบริหารงานในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนต่อไป

^{๒๖} ปัญญา ใช้บางยาง.๒๕๕๐. **ธรรมาธิบาย เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรม. แผนพัฒนา สามปี (2555-2557) เทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย, สืบค้น เมื่อ 28 สิงหาคม 2560, จาก <http://www.bandu.go.th/doc/1330935019.pdf>.

^{๒๗} พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ. ปยุตฺโต). ๒๕๔๗. **ธรรมานุชิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๓๐, กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด.

๒.๔ หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนนั้นมีปัจจัยอันเป็นเงื่อนไขการเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนเพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์

๑. ท่าทีของผู้บริหารโรงเรียนและครู ท่าที สีลา การกระทำที่แสดงออกต่อชุมชนว่ามีความจริงใจและเป็นประชาธิปไตยมากน้อยเพียงใดการไม่แปลกแยกจากวัฒนธรรมจากชุมชนและแสดงออกถึงความเคารพในศักดิ์ศรีของชาวบ้านจะเป็นกลไกนำไปสู่การสร้างสัมพันธ์ที่ดี

๒. การสร้างความคุ้นเคยกับสมาชิกของชุมชน ครูและผู้บริหารโรงเรียนควรเข้าหาเข้าใจ เข้าถึง ชาวบ้าน หรือผู้นำชุมชนก่อน ทำอย่างไรให้เกิดความรู้ ความรัก ความสนิทสนมเพื่อให้ก่อเกิดทั้งความมีน้ำใจไมตรีและความมีสมานฉันท์เชิงญาติมิตร

๓. ความเชื่อความศรัทธา ที่ชุมชนมีต่อโรงเรียน โดยเกิดจากการทำงานของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนที่เสียสละ อุทิศและทุ่มเท เพื่อบุตรหลานของชุมชน ผนวกกับการเป็นต้นแบบที่ดี จนเป็นที่ศรัทธา เชื่อถือ เชื่อมั่น ว่าเป็นที่พึ่งของบุตรหลานและชุมชนได้ อันนี้จะนำไปสู่การสร้างสัมพันธ์และการให้ความร่วมมืออันดีต่อกัน

๔. การให้บริการทางวิชาการ โดยทำให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน เป็นศูนย์รวมทางวิชาการ แหล่งรวบรวมข้อมูล ศูนย์รวมวัฒนธรรมและภูมิปัญญา โดยมีครูเป็นผู้นำทางปัญญา สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เต็มศักยภาพ เช่น ห้องสมุด แปลงสาธิตทางการเกษตร แหล่งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สวนสมุนไพร เป็นต้น

๕. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชุมชน ในรูปแบบกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การแสวงหาเครือข่าย หรือมีส่วนร่วมในการช่วยกันจัดการศึกษาพัฒนาโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบ กำกับ ส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุงพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

๖. การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นที่โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจที่ดีต่อชุมชนเพราะอาจมีบางสิ่งบางอย่างที่เข้าใจไม่ตรงกัน อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โรงเรียนควรมีรูปแบบประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายให้เข้าถึงชุมชนได้ทุกที่ ทุกเมื่อ ทุกโอกาสที่เหมาะสม

๗. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดต้องสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนมากกว่าที่โรงเรียนจะได้รับฝ่ายเดียวสำคัญต้องสอดคล้องกับปัญหาปากท้องเศรษฐกิจและชีวิตจริง

วิไลวรรณ วิทย์โรจน์ ได้เสนอวิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยแบ่งเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ

๑. การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน อาจใช้วิธีการดังนี้

- ๑.๑ เสนอรายงานให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน
- ๑.๒ สร้างความเชื่อถือและความมั่นใจตลอดจนความนิยมในโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน
- ๑.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา
- ๑.๔ ส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น สนับสนุนให้ครูออกเยี่ยมผู้ปกครอง
- ๑.๕ พาเด็กออกไปศึกษานอกสถานที่
- ๑.๖ สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน
- ๑.๗ ประเมินความต้องการของผู้ปกครองในท้องถิ่นเกี่ยวกับการศึกษา
- ๑.๘ แก้ไข ปิดเป่า คลี่คลายข้อข้องใจในสิ่งที่ทำให้ประชาชนเข้าใจผิดๆ เพื่อช่วยให้ประชาชนมองโรงเรียนในแง่ดี
- ๑.๙ นำลูกเสือ ยุวกาชาดออกบำเพ็ญประโยชน์
- ๑.๑๐ นำนักเรียนออกสำรวจชุมชนที่นักเรียนตั้งอยู่เพื่อจะได้รับทราบปัญหาและความต้องการ

๒. การนำชุมชนมาสู่โรงเรียน

- ๒.๑ โรงเรียนควรใช้แหล่งวิชาในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนซึ่งครูอาจใช้แหล่งวิชาดังนี้
 - ๒.๑.๑ ผู้ปกครองเด็กให้ความช่วยเหลือในการเป็นวิทยากร
 - ๒.๑.๒ ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพเฉพาะอย่างมาให้ความรู้และแนะนำแก่เด็ก
 - ๒.๑.๓ คณะกรรมการสภาตำบลหรือท้องถิ่นอาจให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการในท้องถิ่น
- ๒.๒ ส่วนวิธีการอื่นๆ ในการนำชุมชนมาสู่โรงเรียนนอกเหนือจากแหล่งวิชาในชุมชน มีดังนี้
 - ๒.๒.๑ จัดงานประจำปีแล้วเชิญผู้ปกครองและประชาชนมาร่วมงาน
 - ๒.๒.๒ จัดนิทรรศการแสดงผลงานของโรงเรียน
 - ๒.๒.๓ จัดการแสดงละครหรือการแข่งขันกีฬา
 - ๒.๒.๔ จัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู
 - ๒.๒.๕ เชิญประชาชนที่สนใจเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

ชานูวัฒน์ สุดสาคร ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไว้ว่า “บุคคลในโรงเรียนต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่อย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อที่จะสามารถปรับบทบาทให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การดำเนินการต้องทำด้วย

ความบริสุทธิ์ใจตรงไปตรงมา เป็นไปในทางสร้างสรรค์มีความต่อเนื่อง มีวิธีการหลายๆ อย่างที่ง่าย คล่องตัว ยืดหยุ่นได้ เหมาะสมกับสถานการณ์ เวลาและโอกาส”

คลใจ ดันเจริญ ได้สรุปหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า “โรงเรียน ต้องมีความจริงใจและเข้าใจความต้องการของชุมชน มีทัศนคติที่ดีต่อชุมชนและปฏิบัติต่อชุมชนด้วย มารยาทที่ดีและถูกกาลเทศะ โรงเรียนต้องใช้ต้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทั้งการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญกับชุมชนการชี้แจงการดำเนินงานของ โรงเรียนให้ชุมชนทราบ ในขณะเดียวกันชุมชนต้องยอมรับว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนนั้นจะประสบความสำเร็จได้เมื่อโรงเรียนและชุมชนร่วมกัน และต้องใช้เวลาอันจึงต้อง พยายามอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้บุคลากรทั้งของโรงเรียนและชุมชนต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความสามารถมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ”

อัจฉราวดี บัวเกตุ ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนไว้ ดังนี้

๑. ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนที่ตั้งอยู่และสามารถดำเนินการโดยการปรับ สถานภาพของบุคลากรและโรงเรียนให้เข้ากับสภาพของชุมชนนั้น ตลอดจนจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบความเคลื่อนไหวของโรงเรียนอยู่เสมอ

๒. การดำเนินงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะต้องเป็นไปด้วยกระบวนการไม่ตรีทั้งสองทาง คือ ทั้งโรงเรียนและชุมชนจะต้องมีความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันและร่วมกันดำเนินงานโดยใช้ กระบวนการแบบพรรคพวก

๓. ต้องดำเนินการด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตรงไปตรงมาเป็นไปในทางสร้างสรรค์และต่อเนื่อง

๔. การดำเนินงานควรใช้วิธีการหลายๆ อย่างที่ง่ายและคล่องตัว มีการยืดหยุ่นให้เหมาะสม กับสถานการณ์ เวลา และโอกาส

ณัฐพงศ์ แก้วตาปี โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด โรงเรียน เป็นแหล่งให้ความรู้และประสบการณ์ชีวิตแก่เยาวชนและสมาชิกในชุมชนในการศึกษาหาความรู้ นั้น นอกจากโรงเรียนได้มีการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนยังศึกษาหาความรู้ได้จากแหล่งอื่นๆ อีกมากมาย เช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณีนิยม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสิ่ง ดังกล่าวเหล่านี้มีมากมายหลากหลายในชุมชน โรงเรียนจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้ ชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนโดยการ จัดตั้งในรูปแบบของสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า คณะกรรมการสถานศึกษา มูลนิธิและ ชมรมต่างๆ เป็นต้น

จากแนวคิดต่างๆ สรุปได้ว่า “หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนคือรูปแบบหรือกระบวนการที่บุคลากรภายในโรงเรียนใช้ในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งจะต้องมีวิธีการที่หลากหลายและมีความรู้ ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน รวมทั้งต้องมีทัศนคติที่ดีต่อความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ เพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของบุคลากรในโรงเรียนและประชาชน”

๒.๕ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

พ.ศ.๒๕๕๒

๒.๕.๑ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่ายมีแผนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่ายยังมีการให้ชุมชนภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนมีการดำเนินการตามแผนมีการประเมินและติดตามผลการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนหมายถึงการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เลือกอำนวยความสะดวกให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จำเริญ สีสม ได้ให้ความหมายการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ คือ การดำเนินงานหรือกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสัมพันธ์อันดีโดยจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ให้การสนับสนุนทุนทรัพย์และแหล่งวิทยากรมาเสริมการเรียนรู้แก่โรงเรียน เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดงานประจำปี การจัดงานปีใหม่ งานวันสงกรานต์ งานวันลอยกระทง หล่อเทียนจำนำพรรษา งานวันไหว้ครู วันพ่อ วันแม่ การแข่งขันกีฬา เป็นต้น

ธีรรัตน์ กิจจารักษ์ กล่าวว่า วิธีการที่โรงเรียนจะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้นมีหลายขั้นตอนโดยเริ่มจากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านหรือผู้ปกครองแล้วจึงขยายความร่วมมือไปสู่หน่วยงานหรือสถาบันอื่นๆ ในชุมชน การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ดังนี้

๑. จัดให้มีการปฐมนิเทศผู้ปกครองของนักเรียนในวันเปิดเรียนโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและการดำเนินการของโรงเรียนทั้งด้านการสอน การอบรมบ่มนิสัยและการพัฒนาด้านต่างๆ

๒. เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมชมโรงเรียน เช่น ชมการเรียนการสอน ชมการแสดงของนักเรียน และชมนิทรรศการที่โรงเรียนจัดขึ้น

๓. เชิญผู้ปกครองร่วมแก้ไขปัญหาบางอย่างเกี่ยวกับตัวเด็ก เช่น เด็กก้าวร้าว เด็กติดยาเสพติด

๔. ให้ครูไปเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนที่บ้าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันและมีความสนิทสนมซึ่งกันและกัน

๕. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนเช่นเชิญมาเป็นวิทยากรในเรื่องที่มีความถนัดและชำนาญสูง เชิญมาเป็นกรรมการในงานที่โรงเรียนจัดขึ้นไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬา การจัดงานประเพณีหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่สนใจร่วมกัน ถ้าเป็นไปได้อาจเชิญผู้กองมามีส่วนร่วมในการวางแผนของโรงเรียนทั้งในด้านหลักสูตร อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน ^{๒๘}

เพ็ญภา ย้อยดา ได้สรุปแนวคิด การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่นไว้ดังนี้ คือการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน โดยโรงเรียนต้องมีการวางแผนการดำเนินงานโดยมีการกำหนดบุคลากรในการประสานงาน จัดกิจกรรมร่วมกันให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นตามโอกาสอันควร ตลอดจนจะต้องมีการประเมินผลเป็นระยะตามที่กำหนดไว้ในโครงการ^{๒๙}

วรศรา บุญมี ได้สรุปแนวคิดการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่นไว้ดังนี้คือ การดำเนินงานให้โรงเรียนกับชุมชนร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การจัดการ

^{๒๘} อีรรัตน์ กิจจาร์ภักษ์. เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา. (เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒) หน้า ๑๗-๑๘.

^{๒๙} เพ็ญพิชญา คำแสน. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนท้าวพระยาพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๕) หน้า ๒๗

แข่งขันกีฬา การจัดงานประเพณีต่างๆเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงาน^{๓๐}

สรุปได้ว่า การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น คือ การดำเนินงานให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมผู้ปกครอง และเนื่องจากโรงเรียนเป็นสมบัติของชุมชน เป็นศูนย์รวม และเป็นแหล่งวิชาการตลอดจนเป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีแก่ชุมชน นอกจากนั้นโรงเรียนยังมีวิทยากรมีครูอาจารย์ที่ให้ความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนตลอดจนจัดบริการชุมชนในด้านต่างๆเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนดังนั้นโรงเรียนจึงมีส่วนสำคัญในการให้ความรู้แก่คนในชุมชนและส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้แก่คนในชุมชนได้ทุกเพศทุกวัย

๒.๕.๒ การให้บริการชุมชน หมายถึง โรงเรียนให้บริการชุมชนในด้านวิชาการ ให้บริการด้านอาคารสถานที่ ให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์ ให้บริการด้านบุคลากร

ชานูวัฒน์ สุดสาคร การให้บริการชุมชน หมายถึง การบริการด้านต่างๆ ที่โรงเรียนจัดให้ชุมชนตามกำลังความสามารถที่โรงเรียนจะกระทำได้เพื่อเสริมสร้างสังคมในชุมชนให้ดีขึ้นซึ่งโรงเรียนอาจจะบริการชุมชนในด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านสุขอนามัยและนันทนาการ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ซึ่งประชาชนที่เข้ารับการบริการย่อมแตกต่างกันในด้านความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์ ดังนั้นการให้บริการแก่ชุมชนผู้ให้จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเทคนิคต่างๆ เป็นอย่างดี^{๓๑}

รมย์วินทร์ ตันติฤทธิพล ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับ การให้บริการชุมชน คือ การให้บริการแก่ชุมชนนั้น โรงเรียนสามารถจัดให้ตามกำลังที่โรงเรียนจะกระทำได้ เพื่อเสริมสร้างสังคมในชุมชนให้ดีขึ้นโรงเรียนอาจจะบริการชุมชนในด้านวิชาการ การให้คำแนะนำหรือปรึกษาหารือ ด้านอาคารสถานที่

^{๓๐} วัชรวิศา บุญมี. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๕) หน้า ๓๘

^{๓๑} ชานูวัฒน์ สุดสาคร. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๗) หน้า ๒๔

เช่น ห้องสมุด สนามกีฬา วัสดุอุปกรณ์ ด้านสวัสดิการ ได้แก่ สหกรณ์ร้านค้า ตู้ยาประจำบ้าน ด้านบุคลากร ได้แก่ ครู นักเรียน นักการภารโรง สามารถให้ความร่วมมือกับชุมชน ในด้านแรงงานและความคิด^{๓๒}

กาญจนา สิงห์มณี ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับ การให้บริการชุมชน คือ การบริการด้านต่างๆ ที่โรงเรียนจัดให้ชุมชนตามความสามารถที่โรงเรียนจะกระทำได้ เพื่อเสริมสร้างสังคมในชุมชนให้ดีขึ้น ซึ่งโรงเรียนอาจจะบริการชุมชนในด้านทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านสุขอนามัย โภชนาการและนันทนาการ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์^{๓๓}

สรุปได้ว่า การให้บริการชุมชน หมายถึง เป็นการทำงานร่วมกันของโรงเรียนกับองค์กรหลายๆ ฝ่าย ซึ่งการให้บริการอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนให้ผู้รับบริการเกิดความพอใจ ประทับใจ ถูกต้องและทำด้วยความเต็มใจ ซึ่งได้แก่ ๑) การให้บริการด้านการศึกษา ๒) การให้บริการด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ๓) การให้บริการด้านส่งเสริมเศรษฐกิจและอาชีพ และ ๔) การให้บริการด้านการอนุญาตใช้อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

๒.๕.๓ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หมายถึง โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน มีบริการข่าวสารแก่ชุมชน การให้บริการด้านวิชาการ การให้ความรู้ การจัดกิจกรรม การจัดนิเทศ การใช้ห้องสมุดหรือการให้ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการสาขาต่างๆ โรงเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

กรมวิชาการ กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไว้ว่าโรงเรียนควรเชื่อมโยงกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนกับกิจกรรมเพื่อสร้างสรรค์สังคมเข้าด้วยกันซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกสาธารณะและมีพฤติกรรมสร้างสรรค์สังคม ตลอดจนสามารถทำประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ด้วย หน่วยกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมในสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทคือ

^{๓๒} รมย์รวิทร์ ดันติฤทธิ์พล. ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองชลบุรี.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา,๒๕๔๙) หน้า ๓๗

^{๓๓} กาญจนา สิงห์มณี. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต ๒.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา,๒๕๕๓) หน้า ๒๒

๑. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และบริการสังคม
๒. กิจกรรมพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสังคม
๓. กิจกรรมดำรงรักษา สืบสานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

เพ็ญพิชญา คำแสน สรุปว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนคือ การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของชุมชนเท่าที่โรงเรียนจะสามารถทำได้กิจกรรมรายงานนี้ที่โรงเรียนสามารถปฏิบัติมีหลายอย่าง เช่น การเข้าร่วมประเพณีท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และรวมทั้งงานด้านอื่นๆของชุมชนหรือบุคลากรของชุมชนตามวาระโอกาส โรงเรียนในฐานะที่เป็นสถาบันและผู้นำของชุมชนเป็นศูนย์รวมของชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนย่อมเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้เป็นอย่างดี^{๓๔}

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนคือ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นและจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมสร้างสรรค์สังคมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกไปทำประโยชน์ต่อชุมชนสังคมและประเทศชาติต่อไป

๒.๕.๔ การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

พจนี เทียมศักดิ์ กล่าวว่า การได้รับความสนับสนุนจากชุมชนที่พบคือการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านและการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอนส่วนใหญ่ปราชญ์ชาวบ้านมีส่วนร่วมในลักษณะเป็นวิทยากรในเนื้อหาบางเรื่อง เช่น การสอนเรื่องพืชสมุนไพร การต่อกิ่งติดตา การปลูกป่า เมื่อผู้เรียนศึกษานอกสถานที่การให้ปราชญ์ชาวบ้านทำหน้าที่แทนครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนภายในโรงเรียนหรือภายในชุมชนจึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนว่าเป็นไปด้วยดีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมและเป็นแนวทางหนึ่งในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมเป็นแนวทางหนึ่งในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอัน

^{๓๔} เพ็ญพิชญา คำแสน. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนทัพพระยาพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ,๒๕๕๕) หน้า ๒๗

เดียวกันของชุมชนทำให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเสมอภาคซึ่งครูผู้ที่มีบทบาทเข้าถึงประชาชนมากที่สุดเพราะสัมพันธ์ภาพของครูที่มีต่อนักเรียนจะเป็นสายใยที่เชื่อมสัมพันธ์ภาพของครูที่มีต่อชุมชนด้วย ความสำคัญของสมรรถภาพจะติดต่อกันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ชุมชนที่เข้มแข็งร่วมมือร่วมใจกันด้วยความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น ทั้งนี้มีกิจกรรมทางสังคมโดยเฉพาะกิจกรรมทางศาสนาที่วัดเป็นศูนย์กลาง^{๓๕}

ชาญวัฒน์ สุตสาคร ได้สรุปว่า การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสเชิญชวนหรือหาทางให้บุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งในการรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติโดยการประชาสัมพันธ์และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนทั้งทางด้านทุนทรัพย์แรงงาน และแนวคิด ตลอดทั้ง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยให้เกิดความคิดว่าโรงเรียนเป็นของชุมชน ซึ่งสามารถเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุด^{๓๖}

เพ็ญพิชญา คำแสน ได้สรุปว่า การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน เป็นการสนับสนุนด้วยความเต็มใจของชุมชนทั้งด้านความคิด ทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน ตลอดทั้งการดำเนินกิจการต่างๆ ของทางโรงเรียน โดยให้เกิดความคิดว่า โรงเรียนเป็นของชุมชน ดังนั้น ชุมชนจึงสามารถให้ข้อเสนอแนะและวิธีการปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนเป็นการสนับสนุนด้วยความเต็มใจของชุมชน ซึ่งเกิดจากการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์และเกิดจากความตระหนักของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษานั้นๆ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้นและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ทั้งนี้เมื่อได้รับการสนับสนุนจาก

^{๓๕} พจนีย์ เทียมศักดิ์. ปฏิสัมพันธ์ของการเรียนรู้ในชุมชนและโรงเรียน. **คุณวินิพนธ์ศึกษาศาสตรคุณิ**

บัณฑิต (สาขาวิชาพัฒนาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๓) หน้า ๒๖๗-๒๖๘

^{๓๖} ชาญวัฒน์ สุตสาคร. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๗) หน้า ๒๖

ชุมชนควรจัดกิจกรรมยกย่องให้เกียรติโดยการมอบเกียรติบัตรหรือเครื่องหมายตอบแทนตามระเบียบราชการ^{๓๗}

สรุปได้ว่า การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง บุคคลในชุมชน องค์กรในชุมชน และผู้ปกครองให้การสนับสนุน เพื่อปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้น และก่อประโยชน์อย่างสูงสุดทั้งนี้เมื่อได้รับการสนับสนุนจากชุมชนควรจัดกิจกรรมยกย่องให้เกียรติออกเกียรติบัตรหรือเครื่องหมายตอบแทนตามระเบียบราชการต่อไป ของโรงเรียนทั้งด้านวิชาการ ทุนทรัพย์ การบริการ และการร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

๒.๕.๕ การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้มีการประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยภายในโรงเรียนแล้วยังมีการประเมินในรูปแบบของคณะกรรมการมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายมีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาโรงเรียนผู้เรียนโดยเชิญผู้นำชุมชนเช่นพระภิกษุผู้ปกครองนักเรียนกำนันผู้ใหญ่บ้านสมาชิก อบต. มาร่วมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชุมชนในรูปแบบกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาผลของการวิจัยต่างๆพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนพอจะสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้คือจะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานต่างๆ ลงมือถือปฏิบัติประเมินผลตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องตามขั้นตอนการให้ความสำคัญกับชุมชนโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ในชุมชนต่างๆเพื่อให้ประชาชนได้ทราบการดำเนินงานพร้อมกับได้แสดงความยินดีร่วมกันเมื่องานประสบความสำเร็จก็จะทำให้การสร้างความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชนประสบความสำเร็จ

^{๓๗} เพ็ญพิชญา คำแสน. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนท้าวพระยาพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา,๒๕๕๕) หน้า ๒๗

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา พิมพ์สุข ได้ศึกษา การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรม ๖ ในการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรม ๖ ในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ด้านศีลสามัญญตา ด้านทิวฐิสามัญญตา ด้านสาธารณโกศี ด้านเมตตาวจิกรรม ด้านเมตตามโนกรรม ด้านเมตตาทายกรรมตามลำดับ การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรม ๖ ในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยภาพรวม และรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แนวทางการประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรม ๖ ในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ควรส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดีในสถานศึกษา โดยเฉพาะการเคารพซึ่งกันและกันความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน และกัน ความสามัคคี ความประพฤติสุจริตตั้งามถูกต้องตามระเบียบวินัย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างขวัญและกำลังใจ การแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อหน้าที่ช่วยเหลือผู้ร่วมงานด้วยความเต็มใจแสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกัน ในการทำงานร่วมกันในสถานศึกษาอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น^{๓๔}

जनัย แยมมีกลิ่น ได้ศึกษา แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีดังต่อไปนี้ ๑. ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ

^{๓๔} กาญจนา พิมพ์สุข, การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรม ๖ ในการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ต้องมีประสบการณ์เพียงพอในการประสาน การทำงาน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ๒. ด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจงอุดมการณ์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ทราบโดยทั่วถึง ๓. ด้านการให้บริการชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน ๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน ๕. ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เชิญวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาแนะแนวการศึกษาด้านอาชีพให้แก่ นักเรียน ๖. ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน^{๓๙}

จิราวุฒิ เกิดเทพ ได้ศึกษา การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้ ๑. แนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ควรจัดการประชุมชี้แจงนโยบายของโรงเรียนและสรุปผลการประชุม เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบและเกิดความเข้าใจที่ดีกับทางโรงเรียน จัดทำเอกสารแผ่นพับ สารประชาสัมพันธ์โรงเรียน แจกข่าวสารและกิจกรรมของโรงเรียนผ่านวารสารของเทศบาล เคเบิลทีวี วิทยุชุมชน และแจ้งให้ชุมชนรับทราบกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ๒. แนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้บริการอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆของโรงเรียนจัดรถรับส่งนักเรียนให้พอเพียงกับความต้องการของชุมชนและจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆให้กับชุมชน ๓. แนวทางการพัฒนาการร่วมกิจกรรมของชุมชน คณะครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ประเพณีท้องถิ่น วันสำคัญต่างๆ ทางศาสนา ครูควรมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนของงานพิธีต่างๆ เพื่อจะได้ร่วมจัดกิจกรรมต่างๆได้ถูกต้องตามขั้นตอน ๔. แนวทางการพัฒนาการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โรงเรียน

^{๓๙} จินัย แยมมีกลิ่น, แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร เขต 3, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๕๒).

ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเยี่ยมค่ายลูกเสือตั้งศูนย์คลังสมองจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นวิทยากร และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน และชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียน ๕.แนวทางการพัฒนาการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น โรงเรียนควรมีความพร้อมในการเข้าร่วม กิจกรรม ติดต่อประสานงาน ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมของโรงเรียนและกิจกรรมของหน่วยงาน อื่นในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน^{๔๐}

เชษฐา ชนะบุญ ได้ศึกษา การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรตามทฤษฎีของผู้บริหาร โรงเรียน ครูสายผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ๑. ด้านสภาพการ ดำเนินการ ๑.๑ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติคือการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ๑.๒ การให้บริการแก่ชุมชน มีการดำเนินการอยู่ใน ระดับมาก กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ ปฏิบัติคือการให้ความร่วมมือกับทางราชการในด้านยาเสพติด และการ เปิดโอกาสให้ชุมชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน ๑.๓ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน มีการ ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางกิจกรรม ส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติคือการร่วมมือกันจัดกิจกรรมเชื่อมความ สามัคคีระหว่างโรงเรียนและชุมชน ๑.๔ การให้ความร่วมมือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มี ความดำเนินการอยู่ใน ระดับมาก กิจกรรมส่วนใหญ่ที่มีการปฏิบัติคือ การเชิญบุคคลในชุมชนมาร่วม เป็นเกียรติในโอกาสพิเศษของโรงเรียน และการขอความร่วมมือจากหน่วยงานอนามัย หรือ สาธารณสุขมาช่วยให้บริการแก่นักเรียน ๑.๕ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นใน ท้องถิ่นมีการดำเนินการอยู่ ในระดับปานกลาง กิจกรรมส่วนใหญ่ที่มีการปฏิบัติคือการร่วมมือกับ หน่วยงานอื่นในท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน^{๔๑}

ปรีชา บุญยัง ได้ศึกษา แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า ๑. แนวทางการ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัด

^{๔๐} จิราวุธ เกิดเทพ, การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, ๒๕๕๙).

^{๔๑} เชษฐา ชนะบุญ, การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรตามทฤษฎีของผู้บริหารโรงเรียน ครูสายผู้สอน และประธาน คณะกรรมการสถานศึกษา, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, ๒๕๕๐).

อุบลราชธานี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน รองลงมาคือ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ ๒. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน^{๔๒}

ทศพร ไชยชนะ ได้ศึกษา การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ๑.การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและด้านการให้บริการแก่ชุมชน^{๔๓}

นวลพรรณ บุญตัน ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา ๓ และเขตการศึกษา ๔ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยแจกเอกสารให้คณะครู นักเรียน คณะกรรมการและผู้ปกครองทราบล่วงหน้าพร้อมขอความร่วมมือจัดทำปฏิทินดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนบางกิจกรรม มีการมอบหมายให้ครูที่มีความเหมาะสมดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจการปฏิบัติงานกับชุมชนนำงบประมาณรายได้ของโรงเรียนมาใช้ในการดำเนินการมาก ได้แก่ การให้ชุมชนใช้สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน การจัดโครงการรณรงค์

^{๔๒} ปรีชา บุญยัง, แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี, วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ๒๕๕๖).

^{๔๓} ทศพร ไชยชนะ, การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น, วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ๒๕๔๘).

ต่อต้านยาเสพติดร่วมกับชุมชนการมอบหมายเอกสารเกี่ยวกับระเบียบ บทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้คณะกรรมการศึกษาด้วยตนเอง การเชิญผู้มีความรู้ ความสามารถของกลุ่มบุคคล ชุมชน มูลนิธิมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและประชาชน การส่ง นักเรียนเข้าประกวดผลงานทางวิชาการ^{๔๔}

วันชาติ ดนเสมอ ได้ศึกษา การศึกษาปัญหาและแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีระดับปัญหามากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน รองลงมา คือ ด้านการรับความช่วยเหลือ สนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครองและศิษย์เก่า ส่วนด้านที่มี ปัญหาในระดับน้อย คือ ด้านกิจกรรมที่เอื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แนว ทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากผลการวิเคราะห์ค่า ระดับความสำคัญโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับ ความสำคัญ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านกิจกรรมที่เอื้อต่อ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รองลงมา คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการ ให้บริการแก่ชุมชน และด้านการรับความช่วยเหลือ สนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครองและศิษย์เก่า ตามลำดับ^{๔๕}

งานวิจัยต่างประเทศ

แฮร์ริส ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนกรณีศึกษาที่นามิเบีย โดยมี เป้าหมายที่จะชี้ให้เห็นถึงความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้ศึกษาพบว่า ในช่วงก่อนที่ชาวยุโรปจะติดต่อกับนามิเบีย ชุมชนมีส่วนร่วมโดยตรงในการจัด

^{๔๔} นวลพรรณ บุญตัน, ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา ๓ และเขตการศึกษา ๔, วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๙).

^{๔๕} วันชาติ ดนเสมอ, การศึกษาปัญหาและแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ๒๕๕๑).

การศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ ชุมชนจะมีหน้าที่ในการอบรม ฝึกฝน เยาวชนและในปัจจุบันก็ยังมีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อสรรค์สร้าง การศึกษาของชาติให้บรรลุเป้าหมาย^{๔๖}

คาลวิน ได้ศึกษาบทบาทในงานด้านการประชาสัมพันธ์ของครูในชั้นเรียน : การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของครูในชั้นเรียนกับผู้บริหารในวิทยาลัย Bryan ISD กับวิทยาลัย College Station ISD ในเมือง Brazos County รัฐเท็กซัส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนคติของครู ๘๑ คน และผู้บริหารสถานศึกษา ๔๓ คน ในเรื่องเกี่ยวกับบทบาทในงานด้านการประชาสัมพันธ์ของครูในชั้นเรียน วัตถุประสงค์รองลงมา คือ เพื่อทดสอบผลกระทบของการจัดโปรแกรมที่เกี่ยวกับงานด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนที่มีต่อชุมชน การวิจัยครั้งนี้ดำเนินสำรวจจนแล้วเสร็จในวิทยาลัย Bryan ISD กับวิทยาลัย College Station ISD ในช่วงระหว่างการศึกษาภาคฤดูใบไม้ผลิของปี ๒๐๐๐ ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามความคาดหวัง กล่าวคือ พบว่า ครูแสดงบทบาทที่สำคัญมากในงานด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่นี้เพียงเล็กน้อยซึ่งบางคนก็ไม่เคยได้รับการอบรม^{๔๗}

เฮอร์แมน ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียนใหม่แห่งหนึ่ง โดยการสัมภาษณ์จากนักเรียน ผู้ปกครองและคณะอาจารย์ ทั้งเป็นแบบรายบุคคลและเป็นกลุ่มเกี่ยวกับการมีประสบการณ์ที่เกี่ยวกับลักษณะของชุมชนการเรียนรู้ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งใหม่ ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยสำคัญ ๔ ปัจจัยที่มีบทบาทในการโครงสร้างชุมชนได้แก่ ความรู้สึกเป็นเจ้าของมีการปฏิสัมพันธ์และเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชน การมีค่านิยมและความเชื่อร่วมกันและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันและมีพลังและอิทธิพลเชิงผลวัตรที่สลับซับซ้อนภายในชุมชนและหาว่าการสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเป็นไม่ได้ความพยายามในการสร้างชุมชน การเรียนรู้ซึ่งเน้นการวินิจฉัยความเชื่อ ค่านิยมที่ทุกคนมีส่วนร่วมและการปฏิบัติต่างๆ ของสมาชิกในชุมชนอาจทำให้ข้อขัดแย้งทั้งในเรื่องขอบเขต^{๔๘}

^{๔๖} Harris, Alison Marie. School-community Relationships: A Namibian Case Study. **Masters Abstracts International**, 2542. หน้า ๑๔

^{๔๗} Calvin, Christopher Dean. The Role of Classroom Teachers in Public Relations : A Comparison of the Perceptions of School-Teachers and Administrators in Bryan ISD and College Station ISD in Brazos County, Texas. Dissertation **Abstracts International**, 2542. หน้า ๖๒

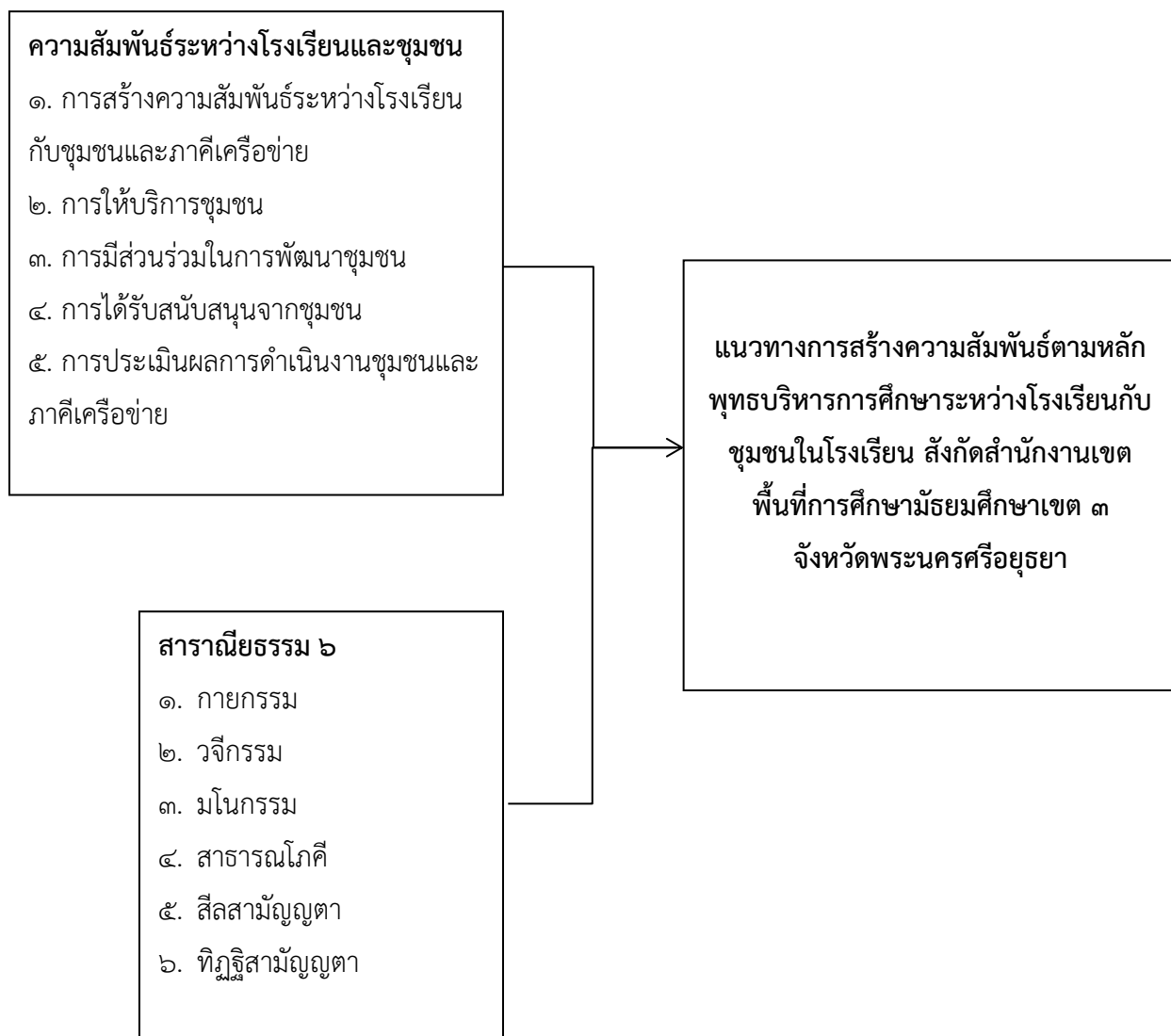
^{๔๘} Hermann, Denise Louise “Understanding the Formation of Community in a New School: A Case Study of River Bluff High School. Dissertation **Abstracts International**, 2545.

แซนเดอร์ส ได้ทำการศึกษาค้นคว้าความต้องการความร่วมมือและการเพิ่มการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนของนักเรียนออฟริกา อเมริกาโดยจัดรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการลงมือปฏิบัติ เพื่อเพิ่มพูนความร่วมมือและการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในประเทศอเมริกา การวิจัยเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครอง นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียน โดยผู้เข้าร่วมในโครงการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ๔ ขั้นตอน คือ ปัญหา การสำรวจ การลงมือปฏิบัติ และการประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า เมื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น จะทำให้มีการเพิ่มการสื่อสารและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีผลการเรียนดีเพิ่มขึ้น^{๔๙}

^{๔๙} Sanders, The dynamics of parent - school communication, collaboration and African America students success. Dissertation **Abstracts International**, 2545.

๒.๗ กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ^{๕๐}

ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

^{๕๐}สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ๒๕๕๒. มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒, พิมพ์ครั้งที่ ๑, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑. รูปแบบการวิจัย
๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้ศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

๓.๒ ขอบเขตประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

๑) ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓ โรงเรียน^๑ จำนวน ๑,๑๓๘ คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๗,๔๑๓ คน รวมทั้งสิ้น ๘,๕๕๑ คน

^๑ รายชื่อโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐.จาก : <https://th.wikipedia.org/wiki>.

ขนาดโรงเรียน	ครู		ผู้ปกครองนักเรียน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑. ขนาดเล็ก	๒๖๐	๔๒	๔๘๔	๑๒
๒. ขนาดกลาง	๓๖๘	๖๐	๑,๖๘๔	๔๒
๓. ขนาดใหญ่	๕๑๐	๘๒	๕,๒๔๕	๑๓๐
รวม	๑,๑๓๘	๑๘๔	๗,๔๑๓	๑๘๔

๒) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้ปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan^๒ ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๖๘ คน แล้วดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาและสัดส่วนของครูและผู้ปกครองนักเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครู ๑๘๔ คน ผู้ปกครองนักเรียน ๑๘๔ คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยและพัฒนาสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยมีรายละเอียดแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ มี ๑ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ๕ ด้าน คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน (Rating Scale) ๕ ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนัก การตอบแบบสอบถาม ดังนี้

๕	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
๔	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก

^๒อ้างอิงใน ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาศ อังศุโฑต และอัจฉรา ขำนิประศาสน์, สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS, ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : เจริญดีมั่นคงการพิมพ์, ๒๕๕๕), หน้า ๒๖๔.

๓	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
๒	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
๑	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๓.๔.๑ แบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหากรอบความคิดของการวิจัย

๒. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเบื้องต้น

๔. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ จำนวน ๕ รูป/คน โดยหาค่าความสอดคล้องดัชนีระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index = IOC) สำหรับพิจารณาเนื้อหาและภาษาของข้อคำถามแต่ละข้อว่า เหมาะสม ไม่แน่ใจ และไม่เหมาะสม ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๖ - ๑.๐ ทั้งฉบับ ถือว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสม

๕. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือวิธีของ Cronbach ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = ๐.๙๔

๖. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและกรรมการผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๑ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญคณาจารย์เป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย กลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๒. นำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย และนำหนังสือขอ ความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความ ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยทำการนัดหมาย วัน เวลา ที่จะขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในแจกแบบสอบถามและเก็บคืน

๓. ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

๔. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่าแบบสอบถามมีความ สมบูรณ์ครบทุกฉบับคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๕. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักข้อ แล้วนำไปวิเคราะห์ตามวิธีการทาง สถิติ

๖. นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมเพื่อวิเคราะห์ ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา ค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดย หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบ ตารางประกอบคำบรรยาย

ในการแปลผลคะแนน สำหรับการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใน การสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้แปลความจากบุญชม ศรีสะอาด^๓ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๑-๕.๐๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๑-๔.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๑-๓.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๑-๒.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐-๑.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

^๓บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, ๒๕๓๕), หน้า

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓๖๘ คน ได้รับกลับคืนมาทั้ง ๓๖๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐ งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยแบบเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

๔.๒.๑ ผลการวิเคราะห์สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

๔.๒.๒ ผลการศึกษาหลักการและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๒.๓ เสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๑.๑ ค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

ตารางที่ ๔.๑

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. จำแนกตามตำแหน่ง		
ครู	๑๘๔	๕๐
ผู้ปกครองนักเรียน	๑๘๔	๕๐
รวม	๓๖๘	๑๐๐.๐
๒. จำแนกตามขนาดโรงเรียน		
ผู้ตอบในโรงเรียนขนาดเล็ก	๕๕	๑๔.๙๕
ผู้ตอบในโรงเรียนขนาดกลาง	๑๐๑	๒๗.๔๕
ผู้ตอบในโรงเรียนขนาดใหญ่	๒๑๒	๕๗.๖๐
รวม	๓๖๘	๑๐๐.๐

จากตาราง ๔.๑ แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งสิ้น ๓๖๘ คน จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งเป็น ครู จำนวน ๑๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๑๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็น ผู้ตอบในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๕ ผู้ตอบในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน ๑๐๑ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๕ ผู้ตอบในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๖๐

๔.๒ ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

๔.๒.๑ ผลการศึกษาสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๕ ด้าน

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวม ๕ ด้าน

ภาพรวม	สภาพการจัดกิจกรรม (n = ๓๖๘)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย	๓.๘๒	๐.๗๖	มาก	๑
๒. ด้านการให้บริการชุมชน	๓.๗๔	๐.๘๔	มาก	๔
๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	๓.๖๙	๐.๘๔	มาก	๕
๔. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน	๓.๗๖	๐.๗๙	มาก	๓
๕. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย	๓.๘๑	๐.๗๘	มาก	๒
ภาพรวม	๓.๗๗	๐.๘๐	มาก	

จากตาราง ๔.๒ พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ($\bar{X}$ = ๓.๘๒) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย ($\bar{X}$ = ๓.๘๑) และด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ($\bar{X}$ = ๓.๗๖) ส่วนด้านอยู่ในอันดับสุดท้าย ๒ อันดับ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X}$ = ๓.๗๔) และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}$ = ๓.๖๙)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย

ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑.	โรงเรียนมีแผนการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย	๓.๘๒	๐.๖๗	มาก	๔
๒.	โรงเรียนได้เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียน	๓.๗๓	๐.๖๙	มาก	๗
๓.	ครูออกพบปะพูดคุย เยี่ยมบ้านผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดูแลบุตรหลานร่วมกับทางโรงเรียน	๓.๗๒	๐.๗๗	มาก	๘
๔.	โรงเรียนจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	๓.๘๑	๐.๗๙	มาก	๕
๕.	คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษา	๓.๘๔	๐.๗๘	มาก	๓
๖.	โรงเรียนมีการประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา	๓.๘๙	๐.๗๕	มาก	๒
๗.	โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน	๔.๐๘	๐.๗๕	มาก	๑
๘.	โรงเรียนจัดทำและแจกเอกสาร แผ่นพับหรือวารสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนเผยแพร่ต่อชุมชน	๓.๗๔	๐.๗๘	มาก	๖
รวม		๓.๘๓	๐.๗๖	มาก	

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ ได้แก่ โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X} = ๔.๐๘$) โรงเรียนมีการประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X} = ๓.๘๙$) และคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} =$

๓.๘๔) ส่วนข้อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๓ อันดับ ได้แก่ โรงเรียนจัดทำและแจกเอกสาร แผ่นพับหรือวารสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนเผยแพร่ต่อชุมชน($\bar{X} = ๓.๗๔$) โรงเรียนได้เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียน($\bar{X} = ๓.๗๓$) และครูออกพบปะพูดคุย เยี่ยมบ้านผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดูแลบุตรหลานร่วมกับทางโรงเรียน($\bar{X} = ๓.๗๒$)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน($S.D.$)เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการให้บริการชุมชน

	ด้านการให้บริการชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	โรงเรียนจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ในการดำรงชีวิต เช่น การรักษาสุขภาพอนามัย การรักษาความสะอาดของร่างกาย การประกอบอาชีพ ฯลฯ	๓.๗๙	๐.๗๘	มาก	๕
๒	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดและใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	๓.๔๖	๐.๙๑	มาก	๙
๓	โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	๓.๙๐	๐.๘๖	มาก	๒
๔	โรงเรียนให้ยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล ฯลฯ แก่ชุมชน	๓.๕๘	๐.๙๐	มาก	๗
๕	ครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำความรู้ต่าง ๆ แก่ชุมชน	๓.๕๕	๐.๗๘	มาก	๘
๖	โรงเรียนให้บริการและความสะดวกแก่คนในชุมชนที่มาติดต่องานทุกคน	๓.๘๐	๐.๗๘	มาก	๔
๗	โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั่งามของท้องถิ่น	๔.๐๐	๐.๗๘	มาก	๑
๘	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน	๓.๘๕	๐.๘๐	มาก	๓
๙	ชุมชนมีความพึงพอใจในการรับบริการจากโรงเรียน	๓.๗๒	๐.๗๖	มาก	๖
รวม		๓.๗๔	๐.๘๔	มาก	

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการให้บริการชุมชนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น($\bar{X} = ๔.๐๐$) โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน($\bar{X} = ๓.๙๐$) และโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน($\bar{X} = ๓.๘๕$) ส่วนข้อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๓ อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนให้ยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล ฯลฯ แก่ชุมชน ($\bar{X} = ๓.๕๘$) ครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำความรู้ต่าง ๆ แก่ชุมชน($\bar{X} = ๓.๕๕$) และโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดและใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน($\bar{X} = ๓.๔๖$)

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน($S.D.$)เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

	ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ	๓.๙๗	๐.๗๓	มาก	๑
๒	ครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชน	๓.๖๙	๐.๗๓	มาก	๓
๓	ครูนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเช่น ฟ้อนรำละคร การแสดงต่าง ๆ	๓.๙๖	๐.๗๓	มาก	๒
๔	โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านแรงงานและอุปกรณ์เพื่อร่วมพัฒนาชุมชน	๓.๖๒	๐.๘๑	มาก	๔
๕	มีการจัดนิทรรศการห้องสมุดเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน	๓.๒๑	๐.๙๔	ปานกลาง	๕
รวม		๓.๖๙	๐.๘๔	มาก	

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ ($\bar{X} = 3.97$) ครูนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเช่น ฟ้อนรำ ละคร การแสดงต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.96$) และครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชน ($\bar{X} = 3.69$) ส่วนชื่อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๒ อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านแรงงานและอุปกรณ์เพื่อร่วมพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.62$) และมีการจัดนิทรรศการห้องสมุดเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน ($\bar{X} = 3.21$)

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน($S.D.$)เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

	ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทุนทรัพย์ในการสนับสนุนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น งานกีฬาสัปดาห์โรงเรียน ฯลฯ	3.73	0.84	มาก	๔
๒	ชุมชนเสียสละแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน	3.57	0.75	มาก	๖
๓	ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนไปเยี่ยมชมและศึกษาตามอัธยาศัย	3.67	0.79	มาก	๕
๔	มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน	3.86	0.74	มาก	๒
๕	โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน	3.79	0.78	มาก	๓
๖	ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน	3.95	0.77	มาก	๑
รวม		3.76	0.79	มาก	

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการได้รับการ

สนับสนุนจากชุมชนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน($\bar{X} = 3.95$) มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน($\bar{X} = 3.86$) และโรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนข้อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๓ อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทุนทรัพย์ในการสนับสนุนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น งานกีฬาประจำปีโรงเรียน ฯลฯ($\bar{X} = 3.73$) ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนไปเยี่ยมชมและศึกษาตามอัธยาศัย ($\bar{X} = 3.67$) และชุมชนเสียสละแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน($\bar{X} = 3.57$)

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน($S.D.$)เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑ โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบ	๔.๐๐	๐.๗๙	มาก	๑
๒ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน	๓.๙๒	๐.๗๕	มาก	๒
๓ ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน	๓.๗๕	๐.๗๔	มาก	๓
๔ โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย	๓.๗๐	๐.๗๙	มาก	๔
๕ มีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ชุมชน	๓.๖๙	๐.๗๖	มาก	๕
รวม	๓.๘๑	๐.๗๘		

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบ($\bar{X} = 4.00$) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม

ในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.92$) และชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.95$) ส่วนข้อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๒ อันดับ ได้แก่ โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย ($\bar{X} = 3.90$) และมีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชน ($\bar{X} = 3.69$)

๔.๒.๒ ผลการศึกษาหลักการและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ ๔.๔ ผลการศึกษาหลักการและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม	หลักสาราณียธรรม ๖	ผลการศึกษา
ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย - โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน - โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา - คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษา	๑. เมตตากายกรรม (ทำต่อกันด้วยเมตตา) คือ แสดงไมตรีและความหวังดีต่อเพื่อน ร่วมงาน ร่วมกิจการ ร่วมชุมชน ด้วยการช่วยเหลือกิจธุระต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ แสดงอาการ กิริยาสุภาพ เคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ๒. เมตตาวจีกรรม (พูดต่อกันด้วยเมตตา) คือ ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่ประโยชน์ สอน หรือแนะนำตักเตือนกัน ด้วยความหวังดีกล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง	๑. ด้านเมตตากายกรรม - โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนด้วยการแสดงกิริยาอาการสุภาพเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน - โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกโดยไม่มี การเลือกปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน - ครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชนด้วยความปรารถนาดีต่อชุมชน - ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงใน

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม	หลักสราณียธรรม ๖	ผลการศึกษา
ด้านการให้บริการชุมชน - โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ เป็น การ ส่ง เสริม ขนบธรรมเนียมประเพณีและ วัฒนธรรมที่ดั่งามของท้องถิ่น - โรงเรียนให้บริการและ อำนวยความสะดวกในการใช้ อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ของชุมชน - โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรม ส่งเสริมอาชีพและหารายได้ เพิ่มเติมแก่นักเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชน - โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์ เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ - ครูนำนักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมแสดงความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมใน ชุมชนเช่น ฟ้อนรำ ละคร การ แสดงต่าง ๆ - ครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนา ต่าง ๆ ของชุมชน	๓. เมตตามโนกรรม (คิดต่อกัน ด้วยเมตตา) คือ ตั้งจิตปรารถนา ดี คิดทำสิ่งที่ เป็น ประโยชน์ต่อกัน มองกันในแง่ดี มีหน้าตา ยิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน ๔. สาธารณโภคี (ได้มาแบ่งกัน กินกันใช้) คือ แบ่งปันลาภผลที่ ได้มาโดยชอบธรรม แม้เป็นของ เล็กน้อยก็แจกจ่ายให้ได้มีส่วน ร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน ๕. สีสสามัญญตา (ประพุดดีให้ ดีเหมือนเขา) คือ มีความ ประพุดดีสุจริตดั่งาม รักษา ระเบียบวินัยของส่วนรวม ไม่ทำ ตนให้เป็นที่น่ารังเกียจ หรือ เสื่อมเสียแก่หมู่คณะ ๖. ทิฏฐิสามัญญตา (ปรับ ความเห็นเข้ากันได้) คือ เคารพ รับฟังความคิดเห็น มีความ เห็นชอบร่วมกัน ตกลงกันได้ใน หลักการสำคัญยึดถืออุดมคติ หลักแห่งความ ดั่งามหรือ จุดหมาย สูงสุดอันเดียวกัน	ชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและ เป็นประธานในงานกิจกรรม ของโรงเรียนด้วยความจริงใจ ต่อกันอย่างสม่ำเสมอ - โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพุดดีและสุขภาพของ นักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนได้รับทราบด้วย ความสุภาพและจริงใจ ๒. ด้านเมตตาวจีกรรม - ครูออกพบปะพูดคุย เยี่ยม บ้านผู้ปกครองเพื่อสร้างความ เข้าใจร่วมกันในการดูแลบุตร หลานร่วมกับทางโรงเรียนด้วย อธิยาศัยไมตรีดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีความเป็นกันเอง - ครูเป็น ที่ ป ร ิ ก ษ า ให้ คำแนะนำความรู้ต่าง ๆ แก่ ชุมชนโดยใช้คำพูดภาษาที่ สุภาพ - โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์ เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ - ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงใน ชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและ เป็นประธานในงานกิจกรรม ของโรงเรียนด้วยความจริงใจ ต่อกันอย่างสม่ำเสมอ ๓. ด้านเมตตามโนธรรม

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม	หลักสราณียธรรม ๖	ผลการศึกษา
ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน - ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียง ในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน - มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน - โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย - โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบ - คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน - ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน		- คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยความหวังดีต่อโรงเรียนและชุมชน - โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดงามของท้องถิ่น - ครุณำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถเพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเช่น ฟ้อนรำ ละคร การแสดงต่าง ๆ ด้วยความเสียสละเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม - โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ ๔. ด้านสาธารณภคคี - โรงเรียนจัดทำและแจกเอกสาร แผ่นพับหรือวารสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนเผยแพร่ต่อชุมชนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน - โรงเรียนให้ยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล ฯลฯ แก่ชุมชนด้วยความเสียสละ ไม่ช่วงชิงของส่วนรวมมาเป็นของตน

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม	หลักสราณียธรรม ๖	ผลการศึกษา
		- มีการจัดนิทรรศการห้องสมุดเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน- ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทุนทรัพย์ในการสนับสนุนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น งานกีฬาประจำปีโรงเรียน ฯลฯ - มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน ๕. ด้านสี่ส้ามัญญตา - โรงเรียนได้เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยปราศจากอคติ - โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนด้วยความสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบ - โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และคนในชุมชนเข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดและใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยความเสมอภาคต่อกัน

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม	หลักสารถนียธรรม ๖	ผลการศึกษา
		- โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านแรงงานและอุปกรณ์เพื่อร่วมพัฒนาชุมชนด้วยความจริงใจต่อกัน - ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนไปเยี่ยมชมและศึกษาตามอัธยาศัยให้บริการด้วยความจริงใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน - ชุมชนเสียสละแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความมีน้ำใจในหมู่ผู้ร่วมงานด้วยกัน - โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน - มีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชนตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน ๖. ด้านทฤษฎีสามัญญตา - โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดย

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม	หลักสารานุกรม ๖	ผลการศึกษา
		ยึดถืออุดมคติหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน - คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน

๔.๒.๓ ผลการเสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๕ ด้านดังนี้

ตารางที่ ๔.๙ ผลการเสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการศึกษา	หลักปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ๕ ด้าน	แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหาร
๑. ด้านเมตตาการุณกรรม - โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนด้วยการแสดงกิริยาอาการสุภาพเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน - โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกโดยไม่มีการเลือก	๑. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ๒. ด้านการให้บริการชุมชน ๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ๔. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน	ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย - โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนด้วยการแสดงกิริยาอาการสุภาพเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน - โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยยึดถืออุดมคติหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน - คณะกรรมการสถานศึกษา

ผลการศึกษา	หลักปฏิบัติงานของโรงเรียน มัธยมศึกษา ๕ ด้าน	แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ตามหลักพุทธบริหาร
ปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัด กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน - ครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชนด้วยความปรารถนาดีต่อชุมชน - ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ - โรงเรียนรายงานผลการเรียนความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบด้วยความสุภาพและจริงใจ ๒. ด้านเมตตาจริกรรม - ครูออกพบปะพูดคุย เยี่ยมบ้านผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดูแลบุตรหลานร่วมกับทางโรงเรียนด้วยอัธยาศัยไมตรีดี ยิ้มแย้มแจ่มใสและมีความเป็นกันเอง - ครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำความรู้ต่าง ๆ แก่ชุมชนโดยใช้คำพูดภาษาที่สุภาพ	๕. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย	เข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผนและพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยความหวังดีต่อโรงเรียนและชุมชน ด้านการให้บริการชุมชน - โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่งดงามของท้องถิ่น - โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน - โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนด้วยความสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน - ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ - มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน

ผลการศึกษา	หลักปฏิบัติงานของโรงเรียน มัธยมศึกษา ๕ ด้าน	แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ตามหลักพุทธบริหาร
- โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ - ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ ๓. ด้านเมตตาธรรม - คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยความหวังดีต่อโรงเรียนและชุมชน - โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็น การ ส่ง เสริม ขบธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่น - ครูนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถเพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเช่น ฟ้อนรำ ละคร การแสดงต่าง ๆ ด้วยความเสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม - โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ		- โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน - มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน - ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน - โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย - โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพ ของ นัก เรียน ให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบด้วยความสุภาพและจริงใจ

ผลการศึกษา	หลักปฏิบัติงานของโรงเรียน มัธยมศึกษา ๕ ด้าน	แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ตามหลักพุทธบริหาร
๔. ด้านสาธารณโภคี - โรงเรียนจัดทำและแจกเอกสาร แผ่นพับหรือวารสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนเผยแพร่ต่อชุมชนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน - โรงเรียนให้ยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล ฯลฯ แก่ชุมชน ด้วยความเสียสละ ไม่ช่วงชิงของส่วนรวมมาเป็นของตน - มีการจัดนิทรรศการห้องสมุด เพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน - ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทุนทรัพย์ในการสนับสนุนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น งานกีฬา สัปดาห์โรงเรียน ฯลฯ - มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน ๕. ด้านสัสถัมมัญญา - โรงเรียนได้เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยปราศจากอคติ		- คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน

ผลการศึกษา	หลักปฏิบัติงานของโรงเรียน มัธยมศึกษา ๕ ด้าน	แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ตามหลักพุทธบริหาร
- โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนด้วยความสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบ - โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และคนในชุมชนเข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดและใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยความเสมอภาคต่อกัน - โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านแรงงานและอุปกรณ์เพื่อร่วมพัฒนาชุมชนด้วยความจริงใจต่อกัน - ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนไปเยี่ยมชมนและศึกษาตามอัธยาศัยให้บริการด้วยความจริงใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน - ชุมชนเสียสละแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความมีน้ำใจในหมู่ผู้ร่วมงานด้วยกัน - โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน		

ผลการศึกษา	หลักปฏิบัติงานของโรงเรียน มัธยมศึกษา ๕ ด้าน	แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ตามหลักพุทธบริหาร
- มีการนำผลการวิเคราะห์ ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชนตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุก ๖. ด้านทฤษฎีสามัญญตา - โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยยึดถืออุดมคติหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน - คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน		

๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงนั้น สิ่งสำคัญ คือ ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆ ต้องสอดคล้องกับปัญหา จึงจะสามารถทำให้ปัญหานั้นลดลงหรือหมดไปได้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้นจะประสบผลสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารและศักยภาพของโรงเรียน จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาซึ่งจะนำไปสู่แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดียิ่งขึ้น สรุปได้ดังนี้

ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย คือ โรงเรียนได้มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยประชุมผู้ปกครองนักเรียนด้วยการแสดงกิริยาอาการสุภาพเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนมีการประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยยึดถืออุดมคติหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยความหวังดีต่อโรงเรียนและชุมชน

ด้านการให้บริการชุมชน คือ โรงเรียนได้มีการให้บริการชุมชนโดยได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั่งามของท้องถิ่น โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนด้วยความสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบ

ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน คือ โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชนด้วยความปรารถนาดีต่อชุมชน มีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ และครูนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเช่น ฟ้อนรำละคร การแสดงต่าง ๆ ด้วยความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน คือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชนโดยผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน

ด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน

ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย คือ โรงเรียนได้ประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายโดยมีการรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบด้วยความสุภาพและจริงใจ มีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชนตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษาหลักและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์และเพื่อเสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งสิ้น ๓๘๖ คน จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งเป็น ครู จำนวน ๑๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๑๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็น ผู้ตอบในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๕ ผู้ตอบในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน ๑๐๑ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๕ ผู้ตอบในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๖๐

๕.๑.๒ สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สภาพความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายและด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ส่วนด้านอยู่ในอันดับสุดท้าย ๒ อันดับ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการชุมชน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

๑. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ ได้แก่ โรงเรียน

ประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษา ส่วนข้อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๓ อันดับ ได้แก่ โรงเรียนจัดทำและแจกเอกสาร แผ่นพับหรือวารสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนเผยแพร่ต่อชุมชน โรงเรียนได้เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียน และครูออกพบปะพูดคุย เยี่ยมบ้านผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดูแลบุตรหลานร่วมกับทางโรงเรียน

๒. ด้านการให้บริการชุมชน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน ส่วนข้อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๓ อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนให้ยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล ฯลฯ แก่ชุมชน ครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำความรู้ต่าง ๆ แก่ชุมชน และโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดและใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ ครูนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเช่น ฟ้อนรำ ละคร การแสดงต่าง ๆ และครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชน ส่วนข้อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๒ อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านแรงงานและอุปกรณ์เพื่อร่วมพัฒนาชุมชนและมีการจัดนิทรรศการห้องสมุดเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน

๔. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชน เข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน และโรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน ส่วนข้อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๓ อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทุนทรัพย์ในการสนับสนุนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น งานกีฬาประจำปีโรงเรียน ฯลฯ ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนไปเยี่ยมชมและศึกษาตามอัธยาศัย และชุมชนเสียสละแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน

๕. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤตินิสัยและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน ส่วนข้อที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ๒ อันดับ ได้แก่ โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย และมีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชน

๕.๑.๓ ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. ด้านเมตตาทายกรรม โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนด้วยการแสดงกิริยาอาการสุภาพเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชนด้วยความปรารถนาดีต่อชุมชน ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤตินิสัยและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบด้วยความสุภาพและจริงใจ

๒. ด้านเมตตาจริกรรม ครูออกพบปะพูดคุย เยี่ยมบ้านผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจ ร่วมกันในการดูแลบุตรหลานร่วมกับทางโรงเรียนด้วยอัธยาศัยไมตรีดี ยิ้มแย้มแจ่มใสและมีความเป็นกันเอง ครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำความรู้ต่าง ๆ แก่ชุมชนโดยใช้คำพูดภาษาที่สุภาพ โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ ต่อด้านยาเสพติด ฯลฯ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ

๓. ด้านเมตตาฆาตกรรม คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยความหวังดีต่อโรงเรียนและชุมชน โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่งดงามของท้องถิ่น ครุณำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเช่น ฟ้อนรำ ละคร การแสดง

ต่าง ๆ ด้วยความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ

๔. ด้านสาธารณโภคี โรงเรียนจัดทำและแจกเอกสาร แผ่นพับหรือวารสารประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียนเผยแพร่ต่อชุมชนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน โรงเรียนให้ยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล ฯลฯ แก่ชุมชนด้วยความเสียสละ ไม่ช่วงชิงของส่วนรวมมาเป็นของตน มีการจัดนิทรรศการห้องสมุดเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน- ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทุนทรัพย์ ในการสนับสนุนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น งานกีฬาประจำปีโรงเรียน ฯลฯ มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน

๕. ด้านศีลสามัญญตา โรงเรียนได้เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยปราศจากอคติ โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรม ส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนด้วยความสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดและใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยความเสมอภาคต่อกัน โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านแรงงานและอุปกรณ์เพื่อร่วมพัฒนาชุมชนด้วยความจริงใจต่อกัน ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนไปเยี่ยมชมและศึกษาตาม อรรถาศัยให้บริการด้วยความจริงใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ชุมชนเสียสละแรงงานเพื่อช่วยพัฒนา โรงเรียนหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความมีน้ำใจในหมู่ผู้ร่วมงานด้วยกัน โรงเรียนและชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน มีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชน ตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน

๖. ด้านทวิญญูสามัญญตา โรงเรียนมีการประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยยึดถืออุดมคติหรือ จุดหมายสูงสุดอันเดียวกันคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตาม ผลการดำเนินงานของโรงเรียน

๕.๑.๔ เสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย คือ โรงเรียน ประชุมผู้ปกครองนักเรียนด้วยการแสดงกิริยาอาการสุภาพเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของ

โรงเรียน โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยยึดถืออุดมคติหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยความหวังดีต่อโรงเรียนและชุมชน

๒. ด้านการให้บริการชุมชน คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่น โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่างๆของชุมชนและโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนด้วยความสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบ

๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน คือ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน และโรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ

๔. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน คือ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน

๕. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย คือ โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบด้วยความสุภาพและจริงใจ มีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชนตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้ มีประเด็นการอภิปรายดังนี้

๕.๒.๑ สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อย อภิปรายผลดังนี้

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกรายด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากระวังลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย และด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ส่วนด้านอยู่ในอันดับสุดท้าย ๒ อันดับ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการชุมชน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

สอดคล้องกับงานวิจัย **จรรย์ แยมมีกลิ่น*** ได้ศึกษา แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีดังต่อไปนี้ ๑. ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ต้องมีประสบการณ์เพียงพอในการประสาน การทำงานเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ๒. ด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจงอุดมการณ์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ทราบโดยทั่วถึง ๓. ด้านการให้บริการชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน ๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน ๕. ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เชิญวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาแนะแนวการศึกษา ด้านอาชีพให้แก่ นักเรียน ๖. ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๑. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่ายโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ ได้แก่ โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษา

*จรรย์ แยมมีกลิ่น, แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๓, **วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๕๒).

สอดคล้องกับงานวิจัย **ทศพร ไชยชนะ^๒** ได้ศึกษา การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ๑.การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและด้านการให้บริการแก่ชุมชน

๒. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัย **ธรรมรงค์ ดั้นทอง^๓** ได้ศึกษา การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่โรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติ ได้แก่ ๑.การดำเนินงานได้ปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติ ๒.ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียนกับชุมชน ๓.ได้รับงบประมาณจากการบริจาค ๔.มีการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ๕.มีการให้บริการด้านอาคารสถานที่ เช่น การใช้สนามกีฬา ๖.มีการให้บริการด้านความรู้ ๗.การได้รับความช่วยเหลือจากผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะด้านแรงงาน ๘.มีการนำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมของชุมชน ๙.จัดกิจกรรมหาทุนการศึกษา เนื่องในโอกาสวันสำคัญต่างๆและ ๑๐.คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทในการเห็นชอบแผนปฏิบัติของสถานศึกษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน

^๒ ทศพร ไชยชนะ, การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น, **วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ๒๕๔๘).

^๓ ธรรมรงค์ ดั้นทอง, การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี, **วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๒๕๔๖).

๓. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน และโรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัย **ปรีชา บุญยัง^๔** ได้ศึกษา แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ๑. แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน รองลงมาคือ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ ๒. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมพบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

๔. ด้านการให้บริการชุมชนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั่งามของท้องถิ่น โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เชษฐา ชนะบุญ^๕** ผลการวิจัยพบว่า ๑. ด้านสภาพการดำเนินการ ๑.๑ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติคือการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ๑.๒ การให้บริการแก่ชุมชน มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ ปฏิบัติคือการให้ความร่วมมือกับทางราชการในด้านยาเสพติด และการ

^๔ ปรีชา บุญยัง, แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี, วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ๒๕๕๖).

^๕ เชษฐา ชนะบุญ, การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรตามทฤษฎีของผู้บริหารโรงเรียน ครูสายผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, ๒๕๕๐).

เปิดโอกาสให้ชุมชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน ๑.๓ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางกิจกรรม ส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติคือการร่วมมือกันจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ๑.๔ การให้ความร่วมมือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มีความดำเนินการอยู่ใน ระดับมาก กิจกรรมส่วนใหญ่ที่มีการปฏิบัติคือ การเชิญบุคคลในชุมชนมาร่วมเป็นเกียรติในโอกาสพิเศษของโรงเรียน และการขอความร่วมมือจากหน่วยงานอนามัย หรือ สาธารณสุขมาช่วยให้บริการแก่นักเรียน ๑.๕ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมส่วนใหญ่ที่มีการปฏิบัติคือการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน

๕. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ ครูนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเช่น ฟ้อนรำ ละคร การแสดงต่าง ๆ และครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชน

สอดคล้องกับงานวิจัย นวลพรรณ บุญตัน^๖ ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา ๓ และเขตการศึกษา ๔ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยแจกเอกสารให้คณะครู นักเรียน คณะกรรมการและ ผู้ปกครองทราบล่วงหน้าพร้อมขอความร่วมมือจัดทำปฏิทินดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนบางกิจกรรม มีการมอบหมายให้ครูที่มีความเหมาะสมดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจการปฏิบัติงานกับชุมชนนำงบประมาณรายได้ของโรงเรียนมาใช้ในการดำเนินการมาก ได้แก่ การให้ชุมชนใช้สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน การจัดโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดร่วมกับชุมชนการมอบหมายเอกสารเกี่ยวกับระเบียบ บทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้คณะกรรมการศึกษาด้วยตนเอง การเชิญผู้มีความรู้ความสามารถของกลุ่มบุคคล ชุมชน มูลนิธิมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและประชาชน การส่งนักเรียนเข้าประกวดผลงานทางวิชาการ

๕.๒.๒ ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักพุทธบริหารที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

^๖ นวลพรรณ บุญตัน, ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา ๓ และเขตการศึกษา ๔, วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๙).

๑. ด้านเมตตาทายกรรม โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนด้วยการแสดงกิริยาอาการสุภาพเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ ของชุมชนด้วยความปรารถนาดีต่อชุมชน ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบด้วยความสุภาพและจริงใจ

๒. ด้านเมตตาวจีกรรม ครูออกพบปะพูดคุย เยี่ยมบ้านผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดูแลบุตรหลานร่วมกับทางโรงเรียนด้วยอัธยาศัยไมตรีดี ยิ้มแย้มแจ่มใสและมีความเป็นกันเอง ครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำความรู้ต่าง ๆ แก่ชุมชนโดยใช้คำพูดภาษาที่สุภาพ โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ

๓. ด้านเมตตาเมตตามโนธรรม คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยความหวังดีต่อโรงเรียนและชุมชน โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่งดงามของท้องถิ่น ครุณานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเช่น ฟ้อนรำ ละคร การแสดงต่าง ๆ ด้วยความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ

๔. ด้านสาธารณโภคี โรงเรียนจัดทำและแจกเอกสาร แผ่นพับหรือวารสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนเผยแพร่ต่อชุมชนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน โรงเรียนให้ยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล ฯลฯ แก่ชุมชนด้วยความเสียสละ ไม่ช่วงชิงของส่วนรวมมาเป็นของตน มีการจัดนิทรรศการห้องสมุดเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน- ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทุนทรัพย์ในการสนับสนุนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น งานกีฬาประจำปีโรงเรียน ฯลฯ มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน

๕. ด้านสัสถามัญญตา โรงเรียนได้เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยปราศจากอคติ โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรม

ส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนด้วยความสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดและใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยความเสมอภาคต่อกัน โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านแรงงานและอุปกรณ์เพื่อร่วมพัฒนาชุมชนด้วยความจริงใจต่อกัน ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนไปเยี่ยมชมและศึกษาตามอัธยาศัยให้บริการด้วยความจริงใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ชุมชนเสียสละแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความมีน้ำใจในหมู่ผู้ร่วมงานด้วยกัน โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน มีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชนตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน

๖. ด้านทฤษฎีสามัญญาตา โรงเรียนมีการประชุม ปรีกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยยึดถืออุดมคติหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกันคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัย กาญจนา พิมพ์สุข^๗ ได้ศึกษา การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรม ๖ ในการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรม ๖ ในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ด้านสี่สามัญญาตาด้านทฤษฎีสามัญญาตาด้านสาธารณโภคีด้านเมตตาวชิกรรม ด้านเมตตามโนกรรม ด้านเมตตาทายกรรมตามลำดับ

๕.๒.๓ เสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการวิจัยครั้งนี้ โดยภาพรวมสรุปดังนี้

^๗ กาญจนา พิมพ์สุข, การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรม ๖ ในการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

๑. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย คือ โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนด้วยการแสดงกิริยาอาการสุภาพเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยยึดถืออุดมคติหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยความหวังดีต่อโรงเรียนและชุมชน

สอดคล้องกับงานวิจัย วันชาติ ดนเสมอ^๔ ได้ศึกษา การศึกษาปัญหาและแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีระดับปัญหามากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน รองลงมา คือ ด้านการรับความช่วยเหลือ สนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครองและศิษย์เก่า ส่วนด้านที่มีปัญหาในระดับน้อย คือ ด้านกิจกรรมที่เอื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากผลการวิเคราะห์ค่าระดับความสำคัญโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับ ความสำคัญอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านกิจกรรมที่เอื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รองลงมา คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน และด้านการรับความช่วยเหลือ สนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครองและศิษย์เก่า ตามลำดับ

๒. ด้านการให้บริการชุมชน คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่น โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่างๆของชุมชนและโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนด้วยความสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบ

^๔ วันชาติ ดนเสมอ, การศึกษาปัญหาและแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต ๒, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ๒๕๕๑).

สอดคล้องกับงานวิจัย **จรรย์ แยมมีกลีน**^๙ ได้ศึกษา แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีดังต่อไปนี้ ๑. ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ต้องมีประสบการณ์เพียงพอในการประสาน การทำงานเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ๒. ด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจงอุดมการณ์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ทราบโดยทั่วถึง ๓. ด้านการให้บริการชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน ๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน ๕. ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เชิญวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาแนะแนวการศึกษาด้านอาชีพให้แก่นักเรียน ๖. ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน คือ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน และโรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ

สอดคล้องกับงานวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัย **ปรีชา บุญยัง**^{๑๐} ได้ศึกษา แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัด

^๙จรรย์ แยมมีกลีน, แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๓, **วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๕๒).

^{๑๐} ปรีชา บุญยัง, แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี, **วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ๒๕๕๖).

อุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า ๑. แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน รองลงมาคือ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ ๒. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

๔. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน คือ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัย นวลพรรณ บุญตัน^{๑๑} ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา ๓ และเขตการศึกษา ๔ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยแจกเอกสารให้คณะครู นักเรียน คณะกรรมการและผู้ปกครองทราบล่วงหน้าพร้อมขอความร่วมมือจัดทำปฏิทินดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนบางกิจกรรม มีการมอบหมายให้ครูที่มีความเหมาะสมดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจการปฏิบัติงานกับชุมชนนำงบประมาณรายได้ของโรงเรียนมาใช้ในการดำเนินการมาก ได้แก่ การให้ชุมชนใช้สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน การจัดโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดร่วมกับชุมชนการมอบหมายเอกสารเกี่ยวกับระเบียบ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้คณะกรรมการการศึกษาด้วยตนเอง การเชิญผู้มีความรู้ความสามารถของกลุ่มบุคคล ชมรม มูลนิธิมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและประชาชน การส่งนักเรียนเข้าประกวดผลงานทางวิชาการ

^{๑๑} นวลพรรณ บุญตัน, ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา ๓ และเขตการศึกษา ๔, วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๙).

๕. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย คือ โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบด้วยความสุภาพและจริงใจ มีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ชุมชนตามความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกคน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัย **จรรย์ แยมมีกลิ่น^{๑๒}** ได้ศึกษา แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีดังต่อไปนี้ ๑. ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ต้องมีประสบการณ์เพียงพอในการประสาน การทำงานเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ๒. ด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจงอุดมการณ์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ทราบโดยทั่วถึง ๓. ด้านการให้บริการชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน ๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน ๕. ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เชิญวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาแนะแนวการศึกษาด้านอาชีพให้แก่นักเรียน ๖. ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

^{๑๒}จรรย์ แยมมีกลิ่น, แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๓, วิทยานิพนธ์ **ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๕๒).

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการนำผลการวิจัยมาพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

๑. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ครูควรมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการดูแลบุตรหลานร่วมกับทางโรงเรียนมากยิ่งขึ้น โรงเรียนควรมีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องของการเยี่ยมบ้านนักเรียน

๒. การให้บริการชุมชนโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและคนในชุมชน เข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุด และใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโรงเรียนควรมีการจัดนิทรรศการของห้องสมุด เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่คนในชุมชน

๔. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ควรมีการจัดตั้งองค์กรชุมชน เช่น สมาคม สโมสร ชมรม เพื่อสนับสนุนโรงเรียน ทั้งงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ ควรมีการนำผู้นำชุมชนและศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในชีวิตให้เข้าร่วมกันช่วยเหลือโรงเรียน โดยการแนะนำเชิญเป็นวิทยากร

๕. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายโรงเรียนและชุมชนร่วมกัน วิเคราะห์ผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่ายและโรงเรียนควรนำผลการวิเคราะห์จากการประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น สภาพแวดล้อมของชุมชนและโรงเรียน ความผูกพันของชุมชนต่อโรงเรียน เป็นต้น

๒. ควรศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ชุมชนในด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่างๆ

๓. ควรศึกษาการกำหนดนโยบาย แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องและตอบสนองกับความต้องการของชุมชน

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กระทรวงศึกษาธิการ.แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550.

กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๓๘

เกษม วัฒนชัย.ปฏิรูปการศึกษาไทย. วารสารปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๔๕.

เกษม จันทรแก้ว.โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม.พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,๒๕๔๐) หน้า ๕๑๒-๕๑๔.

กิตติมา ปรีดีดิกล. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: อักษรพัฒนา, ๒๕๓๒.

กฤษณ์ เวชสาร. การวิจัยตลาด.(พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

กรมวิชาการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๔๖.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๔๙)ฉบับสรุป. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค,๒๕๔๕.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๔๕.

ฉัตรชัย อรุณนนท์. เอกสารประกอบการสอนความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ๒๕๒๒.

-----.(๒๕๔๖). สถานศึกษากับชุมชน. หน่วยที่ ๑๒ (อยู่ระหว่างการพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

โชคชัย ช่วยณรงค์. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาและทรรศนะต่อการปฏิรูปการศึกษา.

วารสารปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๔๕

ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา. **ปรัชญา ๒๐๑ พุทธศาสน์**, กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นต์ติ้ง เฮาส์, ๒๕๔๘

ธีรรัตน์ กิจจารักษ์. **การบริหารการศึกษา**. เพชรบูรณ์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒

ธีรรัตน์ กิจจารักษ์. **เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา**. (เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒).

บุญชม ศรีสะอาด, **การวิจัยเบื้องต้น**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, ๒๕๓๕).

ปรีชา คัมภีรปกรณ. **ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในประเทศไทยเอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน**. หน่วยที่ ๔ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: ประชาชนจำกัด. ๒๕๒๙.

-----**ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในประเทศไทย เอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน**. หน่วยที่ ๔. (พิมพ์ครั้งที่ ๑๔). สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์. ๒๕๔๐

พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ. ปยุตโต). ๒๕๔๗. **ธรรมบุญชีวิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๓๐, กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด.

พินิจดา วีระชาติ.**การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน**. กรุงเทพมหานคร:โอเดียนส์โตร. ๒๕๔๒.

พยอม วงศ์สารศรี. **การบริหารทรัพยากรมนุษย์** (กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๒)

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. **บทบาทของโรงเรียนต่อชุมชน**. เอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน. หน่วยที่ ๒. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: สุโขทัยธรรมาธิราช. ๒๕๔๐.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาศ อังศุโชติ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, **สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS**, ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : เจริญดีมั่นคงการพิมพ์, ๒๕๕๕), หน้า ๒๖๔.

วิจิตร วรตบางกูร.**การบริหารโรงเรียนและการนิเทศเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ๒๕๒๐.

วิโรจน์ สารรัตน์.**การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์**.พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร:พิมพ์พิสุทธ์, ๒๕๔๕).

วีไล ตั้งจิตสมคิด. **การศึกษากับการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนส์โตร. ๒๕๒๘.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ.**การจัดการและการพัฒนา**., (กรุงเทพมหานคร:พัฒนาศึกษา, ๒๕๔๕).

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (บก.). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา.๒๕๔๑.

สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. ในเอกสารประกอบการ
สอนวิชา ๔๑๖๗๐๑ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.ม.ป.ท.,ม.ป.ป.

สมบูรณ์ พรรณาภพ. หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.๒๕๒๑.

สามัญศึกษา, กรม. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:กองการมัธยมศึกษา
๒๕๓๙.

----- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง ๒๕๔๐

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. โรงเรียนกับชุมชน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
๒๕๓๖

สุวัฒน์ มุทเมธธา. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. (พิมพ์ครั้งที่ ๑). กรุงเทพมหานคร: โอ
เดียนส์โตร์. ๒๕๓๔

(๒) บทความ :

สมบัติ บุญประเคน. “ผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษาตามลักษณะ ๖”. วารสารครูขอนแก่น. ปีที่ ๔๔
ฉบับที่ ๒ (สิงหาคม ๒๕๔๔) : ๒๐-๒๑.

(๓) วิทยานิพนธ์/งานวิจัย :

กาญจนา สิงห์มณี. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทาน
นายาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๒.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา,๒๕๕๓)

जनัย แยมมีกลิ่น, แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
กลุ่มที่ ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๓, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรม
หาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน
สมเด็จพระเจ้าพระยา, ๒๕๕๒).

จักรกริช หมอประกอบ. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารใน
ศูนย์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา,๒๕๕๓).

จิราวุฒิ เกิดเทพ, การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, ๒๕๕๙).

ชานูวัฒน์ สุดสาคร. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๓)

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน กับโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

เชษฐา ชนะบุญ. การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร, ๒๕๕๓

เต็ม แสงไทยรักษ์. ปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ, **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๒.

ทศพร ไชยชนะ, การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น, **วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ๒๕๕๘).

นิพนธ์ ยศดา. ปัญหาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม.

นวลพรรณ บุญตัน, ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา ๓ และเขตการศึกษา ๔, **วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๙).

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ๒๕๕๑

ประเวศ ฤชากุล. การศึกษาปัญหาและการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ๒๕๕๒.

ปรีชา บุญยัง, แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน
อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี, **วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ๒๕๕๖).

เพ็ญราไพ รามบุตร, การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๘.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
๒๕๓๗.

เพ็ญพิชญา คำแสน, ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนท้าวพระยาพิมยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗.**วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
(สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๕)

พจนีย์ เพียมศักดิ์, ปฏิสัมพันธ์ของการเรียนรู้ในชุมชนและโรงเรียน.**ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎี
บัณฑิต** (สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๓)

ภูวนาถ คงแก้ว, การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. **วิทยานิพนธ์ครุศา
สตรมหาบัณฑิต** ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๙.

มณฑนา ธรรมรังษี, ปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. **ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต** สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ๒๕๔๒.

รมย์วินทร์ ตันติฤทธิพล, ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองชลบุรี.**วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
(สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๙)

วัชร สุขเจริญวิภารัตน์, ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. **ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต** สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, ๒๕๔๒.

วันชาติ ดนเสมอ, การศึกษาปัญหาและแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ
ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต ๒, **วิทยานิพนธ์ครุศาสต
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
, ๒๕๕๑).

วรศรา บุญมี, การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดชลบุรี.**วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๕).

- วิศาล เดชะเขียว. การศึกษาปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ
ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก. **ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต** วิชาเอกบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร.๒๕๓๕.
- สมยศ ยิ่งยงเมธี.. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชนในเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาตาก เขต ๒. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
, กรุงเทพฯ.๒๕๕๐)
- สาคร จันทะเลิศ. การศึกษาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๙. **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต**
สาขบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.๒๕๔๒.
- สุนิตย์ สุวรรณมณี. การศึกษาปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ
ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส. **ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต** วิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ๒๕๓๔
- สุพัตรา สุ่มโนมหาอุดม. การศึกษากระบวนการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง. **วิทยานิพนธ์ครุ
ศาสตรมหาบัณฑิต** ภาควิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๔.
- สุรพล มีหนองหว่า. ปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม.
วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.๒๕๔๐
- โสภณ เพ็ชรพวง. การศึกษาปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ
ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดยะลา. ๒๕๔๓
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา.
- อุไร ภาขา. ปัญหาการบริหารงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดพะเยา. **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต**
สาขบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. ๒๕๔๐
- อุเทน จิตต์สำรวย.. การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. **วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต.**, (มหาวิทยาลัยทักษิณ, นครศรีธรรมราช.๒๕๔๑)

(๔) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ :

อุบล เลี้ยววาริณ. **ความเป็นครูวิชาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๖. (เอกสารอัดสำเนา)

(๕) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

ธเนศ ขำเกิด. **การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<https://www.gotoknow.org/posts/2395> สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๐.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **มาตรฐานการปฏิบัติงาน**

โรงเรียนมัธยมศึกษา ๒๕๕๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนา

แห่งชาติ, สืบค้น

เมื่อ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐, จาก

www.secondary41.go.th/doc/joodnent2/standradmuttayom52.pdf [สืบค้น

เมื่อ ๓ ม.ค. ๒๕๖๐]

ปัญญา ใช้บางยาง.๒๕๕๐. **ธรรมาธิบาย เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรม. แผนพัฒนา

สามปี (2555-2557) เทศบาลตำบลบ้านตู อำเภอมือง จังหวัดเชียงราย, สืบค้น เมื่อ 28

สิงหาคม 2560, จาก <http://www.bandu.go.th/doc/1330935019.pdf>.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf> [สืบค้นเมื่อ ๓

ม.ค. ๒๕๖๐].

รายชื่อโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐.จาก :

<https://th.wikipedia.org/wiki>.

๒. ภาษาอังกฤษ

Calvin, Christopher Dean. **The Role of Classroom Teachers in Public Relations : A**

Comparison of the Perceptions of School-Teachers and Administrators in

Bryan ISD and College Station ISD in Brazos County, Texas. Dissertation

Abstracts International, 2542.

Harris, Alison Marie. **School-community Relationships: A Namibian Case Study.**

Masters Abstracts International, 2542.

Hermann, Denise Louise “Understanding the Formation of Community in a New School: A Case Study of River Bluff High School. Dissertation **Abstracts International**, 2545.

Sanders, The dynamics of parent - school communication, collaboration and African America students success. Dissertation **Abstracts International**, 2545.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๖๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ รัตนกลีกร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายรณกร นามสกุล ไชนาคร รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ รัตนกลีกร)

วันที่ ๓๐ / ๑ / ๒๕๖๑

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการตรวจสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๔๓๙

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ชาคริต ภู่งาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายรณกร นามสกุล ไข่นาค รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)
รักษาผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชัย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ดร.ชาคริต ภู่งาม)

วันที่ 3 / 12 / ๒๕๖1

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการตรวจสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ที่รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศร ๖๑๐๓.๓/๖๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายศักรินทร์ วงษ์แหยม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายธนากร นามสกุล ไข่นาค รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ประธานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชัยโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(นายศักรินทร์ วงษ์แหยม)

วันที่ 3 / ก.พ. / 2561

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการตรวจสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ โทร.๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๕๖ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติโครงการตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นมัสการ พระมหาสมบัตินันท์ ฐนปญโญ,ดร.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายธนากร นามสกุล ใช้นาม รหัสนิติประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าพระคุณท่านเป็นผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงน้อมสการมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(พระมหาสมบัตินันท์ ฐนปญโญ,ดร.)

วันที่ ๓๐ / ๑ / ๒๕๖๑

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการตรวจสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ที่รับผิดชอบข้างต้น

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ โทร.๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

ที่ ศร ๖๑๐๓.๓ / ๕๖ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.เกษม แสงนนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายรณกร นามสกุล ไข่นาค รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาราชการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ดร.เกษม แสงนนท์)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการตรวจสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ที่รับผิดชอบข้างต้น

ภาคผนวก ข

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า ioc	แปลผล
	๑	๒	๓	๔	๕		
ข้อ ๑	๑	๐	๑	๑	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๒	๑	๑	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๔	๑	๑	๑	๑	๐	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๕	๑	๐	๑	๑	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๖	๑	๑	๐	๑	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๗	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๘	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๙	๑	๑	๑	๑	๐	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๑๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๑๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๑๒	๑	๑	๑	๑	๐	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๑๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๑๔	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๑๕	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๑๖	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๑๗	๑	๐	๑	๑	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๑๘	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๑๙	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๒๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๒๑	๑	๑	๐	๑	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๒๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้

ข้อ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า ioc	แปลผล
	๑	๒	๓	๔	๕		
ข้อ ๒๓	๑	๑	๐	๑	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๒๔	๑	๑	๑	๑	๐	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๒๕	๑	๑	๑	๑	๐	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๒๖	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๒๗	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๒๘	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๒๙	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๓๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๓๑	๑	๑	๑	๑	๐	๐.๘๐	ใช้ได้
ข้อ ๓๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ใช้ได้
ข้อ ๓๓	๑	๑	๑	๑	๐	๐.๘๐	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

ที่ ศธ ๐๔๒๓๓.๑๘/๙๕

โรงเรียนราชวินิต นนทบุรี
๑๒/๑ หมู่ ๕ ต.บางใหญ่
อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี ๑๑๑๔๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

อ้างถึง หนังสือที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๖๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายรณกร ไข่นาค รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ขอความอนุเคราะห์ในการทดสอบเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” นั้น

ในการนี้โรงเรียนราชวินิต นนทบุรี ได้ดำเนินการตอบแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาคริต กุ้งาม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิต นนทบุรี

ฝ่ายบริหารงานวิชาการ

โทร. ๐ - ๒๙๒๗ - ๗๒๓๙ ต่อ ๒๑๔

โทรสาร ๐ - ๒๙๒๗ - ๘๒๙๐

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่น

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
๑	๐.๕๖	๑๘	๐.๕๔
๒	๐.๕๓	๑๙	๐.๖๑
๓	๐.๔๘	๒๐	๐.๔๖
๔	๐.๔๔	๒๑	๐.๕๘
๕	๐.๔๖	๒๒	๐.๕๒
๖	๐.๕๒	๒๓	๐.๕๖
๗	๐.๔๙	๒๔	๐.๖๒
๘	๐.๔๙	๒๕	๐.๕๗
๙	๐.๕๑	๒๖	๐.๕๑
๑๐	๐.๕๒	๒๗	๐.๕๑
๑๑	๐.๖๑	๒๘	๐.๔๔
๑๒	๐.๔๙	๒๙	๐.๕๘
๑๓	๐.๕๗	๓๐	๐.๕๘
๑๔	๐.๖๐	๓๑	๐.๖๓
๑๕	๐.๕๑	๓๒	๐.๖๑
๑๖	๐.๕๗	๓๓	๐.๖๒
๑๗	๐.๖๐		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = ๐.๙๔

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ครูณาย

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๓๒

โรงเรียนบางปะอิน "ราชานุเคราะห์ ๑"

0313

คณะครูศาสตร์ 2 ก.พ. 2561

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ...

ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน "ราชานุเคราะห์ ๑"

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายรณกร นามสกุล ไช้เนาค รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง "แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา" เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

เรียนมาด้วยความนับถือ

☒ เพื่อโปรดทราบ/พิจารณา

☒ แจ้งกลุ่มบริหาร/วิชาการ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

☐ มอบกลุ่มสาระฯ/งาน.....

CK

ประธานงานหลักสูตร

12 ก.พ. ๖1 พระสุรัชย์ สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ส

ส.น.พ.

ขอรับรองว่าได้ผ่านการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรียบร้อยแล้ว

Link Mr.

(ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน "ราชานุเคราะห์ ๑")

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

-1ต้นฉบับ

-1ต้นฉบับ

Link Mr.

๑๓ ก.พ. ๒๕๖๑

12 ก.พ. ๖1

ส.น.พ.

0๘ ก.พ. ๖๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๓๒

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒ออกให้... ๐๓๘๓
วันที่... ๐๘.๑๒.๒๕๖๑

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ผู้รับ...
วิชา...

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายรณกร นามสกุล ไขนาค รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เพื่อโปรด ☒ ทราบ☒ พิจารณาเพื่อทราบ ☒ อนุมัติเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธเพื่อทราบ ☒ ปฏิเสธ

เรียนมาด้วยความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน จามประโคน)

วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

๘ ม.๖/

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรียบร้อยแล้ว

นายวรากร รื่นกมล
(ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย)

วันที่ 15/๑๒/๒๕๖๑

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ที่รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศธ ๐๔๒๓๓.๒๕/๕๖

โรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๖๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วน้อย

อ้างถึง หนังสือ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๓๒
ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายรณกร ไข่นาค นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓” ตามความแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ โรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย มาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางปริศนา สุขุสุสาน์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา

กลุ่มงานบริหารงบประมาณและบุคคล

โทร. ๐๓๕ - ๒๖๔๑๐๐ - ๑

โทรสาร ๐๓๕ - ๒๖๔๑๐๐

ที่ ศธ ๐๔๒๓๓.๔๓/๘๐

โรงเรียนบางไทรวิทยา

อำเภอบางไทร อย ๑๓๑๙๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วน้อย

อ้างถึง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ศธ ๖๑๐๓.๓/ว๓๒
ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๘ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายรณกร ไข่นาค นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓” ความแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ โรงเรียนบางไทรวิทยา ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัชรินทร์ อันชัย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบางไทรวิทยา

โรงเรียนบางไทรวิทยา

โทร /โทรสาร ๐๓๕ - ๓๗๑๒๕๐

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๓๒

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายรณกร นามสกุล ไชนาค รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชัย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๓๒

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปากกรานพิทยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายรณกร นามสกุล ไข่นาค รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๘๘ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทาง
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ
โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชัย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ผู้อำนวยการโรงเรียนปากกรานพิทยา)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง ๑. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ คณะครูและผู้บริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามระดับการปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความหมายของระดับการปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๕ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

๔ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

๓ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

๒ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

๑ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

๓. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถ
นำไปใช้ประโยชน์ได้

๔. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่าน มุ่งใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้นจะไม่มี
ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายรณกร ไช้नाค

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อความตามสภาพความเป็นจริง

สถานภาพ

☐ ครูผู้สอน

☐ ผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความหมายของระดับการปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๕ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

๔ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

๓ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

๒ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

๑ หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย					
๑	โรงเรียนมีแผนการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่าย					
๒	โรงเรียนได้เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียน					
๓	ครูออกพบปะพูดคุย เยี่ยมบ้านผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดูแลบุตร หลานร่วมกับทางโรงเรียน					

ข้อ	ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๔	โรงเรียนจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับเชิญ ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน					
๕	คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับ โรงเรียนเพื่อวางแผน และพัฒนาการจัด การศึกษา					
๖	โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับ นโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของ โรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา					
๗	โรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจง นโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน					
๘	โรงเรียนจัดทำและแจกเอกสาร แผ่นพับหรือ วารสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ โรงเรียนเผยแพร่ต่อชุมชน					
	ด้านการให้บริการชุมชน					
๙	โรงเรียนจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ในการ ดำรงชีวิต เช่น การรักษาสุขภาพอนามัย การ รักษาความสะอาดของร่างกาย การประกอบ อาชีพ ฯลฯ					
๑๐	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และคนใน ชุมชน เข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดและ ใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน					
๑๑	โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกใน การใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาใน การจัดกิจกรรมต่างๆของชุมชน					
๑๒	โรงเรียนให้ยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล ฯลฯ แก่ชุมชน					
๑๓	ครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำความรู้ต่างๆแก่ ชุมชน					

ข้อ	ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๑๔	โรงเรียนให้บริการและความสะดวกแก่คนใน ชุมชนที่มาติดต่อกับงานทุกคน					
๑๕	โรงเรียนจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อเป็นการส่งเสริม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่งดงาม ของท้องถิ่น					
๑๖	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหา รายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน					
๑๗	ชุมชนมีความพึงพอใจในการรับบริการจาก โรงเรียน					
	ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน					
๑๘	โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องต่างๆ ร่วมกับ ชุมชน เช่น การงดสูบบุหรี่ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ					
๑๙	ครูเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัด อบรมสัมมนาต่างๆ ของชุมชน					
๒๐	ครูนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแสดง ความสามารถ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมใน ชุมชนเช่น ฟ้อนรำ ละคร การแสดงต่างๆ					
๒๑	โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านแรงงานและ อุปกรณ์เพื่อร่วมพัฒนาชุมชน					
๒๒	มีการจัดนิทรรศการห้องสมุดเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน					
	ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน					
๒๓	ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทุนทรัพย์ในการ สนับสนุนงานกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน เช่น งาน กีฬาสัปดาห์โรงเรียน ฯลฯ					
๒๔	ชุมชนเสียสละแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียน หรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน					

ข้อ	ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๒๕	ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนไปเยี่ยม ชมและศึกษาตามอัธยาศัย					
๒๖	มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่างๆให้ ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษา แก่นักเรียนในโรงเรียน					
๒๗	โรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ ความรู้แก่นักเรียน					
๒๘	ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้า ร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงาน กิจกรรมของโรงเรียน					
	ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน ชุมชนและภาคีเครือข่าย					
๒๙	โรงเรียนรายงานผลการเรียน ความ ประพฤติกและสุขภาพของนักเรียนให้ ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบ					
๓๐	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมใน การประเมินผล ติดตามผลการ ดำเนินงานของโรงเรียน					
๓๑	ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน					
๓๒	โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ผล การดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย					
๓๓	มีการนำผลการวิเคราะห์ประเมินผลไป ปรับปรุงการดำเนินงาน การสร้าง ความสัมพันธ์ชุมชน					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : นายรณกร ไช่なか
- เกิด : วันจันทร์ ที่ ๑๑ เดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๓๕
- สถานที่เกิด : จังหวัดนครปฐม
- การศึกษา : พ.ศ. ๒๕๔๗ ประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนวัดบางหลวง
 : พ.ศ. ๒๕๕๓ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย
 : พ.ศ. ๒๕๕๘ ปริญญาตรี สาขาคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- การทำงาน : ครู โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”
- ปีที่เข้าศึกษา : ปีการศึกษา ๒๕๕๙
- ปีที่สำเร็จการศึกษา : ปีการศึกษา ๒๕๖๑
- ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ ๒๑๔ หมู่ ๖ ตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ ๑๓๑๖๐
 : E-mail: ronnakorn0014@gmail.com
 Tel : ๐๘๕-๒๙๙๙๓๗๙